

RAPORT Z WIZYTACJI

(ocena programowa)

**dokonanej w dniach 25-26 kwietnia 2014 r. na kierunku „pielęgniarstwo”
prowadzonym w obszarze nauk medycznych i nauk o zdrowiu oraz nauk o kulturze
fizycznej na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu praktycznym
realizowanych w formie studiów stacjonarnych i niestacjonarnych na Wydziale Nauk
Medycznych Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie**

przez zespół oceniający Polskiej Komisji Akredytacyjnej w składzie:

przewodniczący: prof. dr hab. Józef Kobos – członek PKA

członkowie: prof. dr hab. Jerzy Wójtowicz – członek PKA

dr Grażyna Iwanowicz-Palus – ekspert PKA

mgr Wioletta Marszelewska – ekspert PKA ds. formalno-prawnych

Agnieszka Marchlewska – ekspert PKA ds. studenckich

Krótką informacją o wizytacji

Należy wskazać przesłanki wizytacji (własna inicjatywa PKA, wniosek ministra, wniosek uczelni) oraz czy jest to pierwsza czy kolejna wizytacja (w tym przypadku informacje, w którym roku została przeprowadzona i jakie były jej wyniki przedstawić w **Załączniku nr 3**)

Ocena jakości kształcenia na kierunku „pielęgniarstwo” prowadzonym na Wydziale Nauk Medycznych Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2013/2014. Polska Komisja Akredytacyjna po raz drugi oceniała jakość kształcenia na ww. kierunku.

Wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą. Raport Zespołu wizytującego został opracowany po zapoznaniu się z przedłożonym przez Uczelnię Raportem Samooceny oraz na podstawie przedstawionej w toku wizytacji dokumentacji, spotkań i rozmów przeprowadzonych z władzami Uczelni i Wydziału, pracownikami i studentami ocenianego kierunku, hospitacji zajęć, przeglądu infrastruktury dydaktycznej oraz oceny losowo wybranych prac dyplomowych.

Władze Uczelni i Wydziału stworzyły bardzo dobre warunki do pracy Zespołu wizytującego.

Załącznik nr 1 Podstawa prawna wizytacji

Załącznik nr 2 Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego.

1. Koncepcja rozwoju ocenianego kierunku sformułowana przez jednostkę

Strategia Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego została zatwierdzona – zgodnie z przepisami § 14 ust. 1 pkt 16 Statutu Uczelni - Uchwałą Nr 550 z dnia 17 grudnia 2010 r. w sprawie przyjęcia dokumentu pn. „Strategia Rozwoju Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie na lata 2010 – 2020”. Senat Uniwersytetu uchwałą nr 55 z dnia 26 października 2012 r. dokonał zmiany ww. uchwały w zakresie dotyczącym określenia misji Uczelni. Następnie uchwałą Nr 56 z dnia 26 października 2012 r. zatwierdził „Program Rozwoju Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie na lata 2012-2020”. Program Rozwoju będący załącznikiem do uchwały stanowi uszczegółowienie „Strategii Rozwoju Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie na lata 2010-2020”. W czasie wizytacji przedstawiono protokoły z posiedzenia Senatu wraz z listą obecności w powyższej sprawie.

Strategia rozwoju Wydziału Nauk Medycznych na lata 2014-2020 została zatwierdzona – zgodnie z § 23 ust. 3 pkt 1 statutu Uczelni - Uchwałą Rady Wydziału nr 263/2013 z dnia 14 listopada 2013 r. w sprawie zaopiniowania Strategii Rozwoju Wydziału Nauk Medycznych na lata 2014-2020. Dokument ten został opracowany przez Zespół do Spraw Strategii Rozwoju Wydziału Nauk Medycznych. Określa on również misję i wizję Wydziału. Strategia rozwoju Wydziału Nauk Medycznych Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego stanowi załącznik nr 1 do ww. uchwały, natomiast załącznikiem nr 2 jest Program Rozwoju Wydziału Nauk Medycznych Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie w roku 2014 r. Zdefiniowana strategia rozwoju Wydziału Nauk Medycznych Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie na lata 2014-2020 zawiera: 1/ podstawowe kierunki rozwoju, 2/ określa oraz dokonuje oceny szanse i zagrożenia dla istniejących kierunków nauczania, 4/ nakreśla ramy planowanych kierunków nauczania. W koncepcji rozwoju przyjęto dążenie do scalenia kierunków związanych z naukami medycznymi poprzez utworzenia w dalszej perspektywie Collegium Medicum Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie. W ramach Collegium Medicum działałyby następujące wydziały: Wydział Lekarski, Wydział Farmaceutyczny oraz utworzony Wydział Nauk o Zdrowiu (z kierunkami: pielęgniarstwo, ratownictwo medyczne, dietetyka, fizjoterapia). Nowa struktura byłaby spójna z modelem organizacyjnym istniejącym w innych polskich uczelniach medycznych. Rozwój Wydziału, to także uzyskanie pełnych uprawnień akademickich oraz dążenie do zajmowania przez Uczelnię wysokiej pozycji wśród polskich i europejskich uczelni medycznych w zakresie dydaktyki i działalności naukowej. Współpraca w ramach Collegium Medicum pozwoliłaby na współpracę międzywydziałową i powinny towarzyszyć temu wdrożenia wyników badań naukowych i innowacji do praktyki klinicznej oraz działalności gospodarczej. Wśród szans Wydziału Nauk o Zdrowiu należy uwzględnić dalsze unowocześnianie bazy naukowo-dydaktycznej, uzyskiwanie kolejnych akredytacji, opracowywanie i wdrażanie innowacyjnych technik kształcenia, uzyskanie zgody na finansowanie kluczowych projektów w ramach perspektywy finansowej UE 2014-2020 (Regionalne Centrum Medyczne i Przyrodolecznicze) oraz rozwój kształcenia podyplomowego i ustawicznego. Pozwoli to na wprowadzenie na tym kierunku nowoczesnych koncepcji kształcenia takich jak nauczanie problemowe czy nauczanie zintegrowane.

Misją Wydziału Nauk Medycznych Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie jest kształcenie przyszłych lekarzy, pielęgniarek i przedstawicieli innych zawodów medycznych na najwyższym poziomie, zgodnym ze standardami europejskimi, przy jednoczesnym dążeniu do osiągnięcia wysokiego poziomu badań naukowych zyskujących krajowe i międzynarodowe uznanie. Ważnym elementem misji jest dbałość o wysoką jakość świadczeń zdrowotnych udzielanych mieszkańcom województwa w klinikach, oddziałach klinicznych i zakładach Uniwersytetu.

Program studiów pierwszego i drugiego stopnia na kierunku pielęgniarstwo realizowany w Uniwersytecie Warmińsko-Mazurskim, zgodnie z zapisami Dyrektyw Europejskich daje absolwentom możliwość podjęcia pracy w każdym kraju Unii Europejskiej.

Jako interesariusze wewnętrzni w procesie tworzenia koncepcji kształcenia na kierunku pielęgniarstwo biorą udział nauczyciele akademicy posiadający prawo wykonywania zawodu pielęgniarki. Są to nauczyciele akademicy będący specjalistami w dziedzinie pielęgniarstwa w anesteziologii i intensywnej opiece, pielęgniarstwa chirurgicznego, pielęgniarstwa zachowawczego, pediatrycznego, diabetologicznego, pielęgniarstwa ratunkowego, pielęgniarstwa w podstawowej opiece zdrowotnej oraz w zakresie organizacji i zarządzania, dla pielęgniarek i położnych. W procesie tworzenia koncepcji kształcenia na kierunku pielęgniarstwo interesariuszami wewnętrznymi są również członkowie Rady Programowej Kierunku Pielęgniarstwo. W składzie wspomnianej rady są także studenci kierunku pielęgniarstwo oraz interesariusze zewnętrzni będący członkami Komisji ds. Monitorowania Losów Absolwentów. W skład Komisji ds. Monitorowania Losów Absolwentów wchodzi m.in. podmioty będące interesariuszami zewnętrznymi: 1/ przedstawiciele Okręgowej Izby Pielęgniarek i Położnych, 2/ dyrektorzy szpitali oraz 3 /przedstawiciele absolwentów kierunku pielęgniarstwo.

Studenci wizytowanego kierunku studiów w pełni uczestniczą w procesie ustalania koncepcji kształcenia oraz włączeni są w prace nad określaniem celów i efektów kształcenia. Podczas posiedzeń Komisji Programowej kierunku pielęgniarstwo, Wydziałowego Zespołu ds. Zapewniania Jakości Kształcenia i Rady Wydziału studenci wspólnie z kadrą naukowo-dydaktyczną konsultują koncepcję kształcenia i kwestie efektów kształcenia. Z odpowiednim wyprzedzeniem przedstawiciele studentów będący członkami ww. gremiów otrzymują materiały będące przedmiotem dyskusji posiedzeń, co umożliwia im skonsultowanie zmian i poinformowanie pozostałych studentów o aktualnych pracach nad programem kształcenia. Aktywność podejmowaną w tym zakresie przez studentów oraz ich udział w całym procesie należy ocenić pozytywnie. Ponadto podczas spotkania z Zespołem Oceniającym PKA, studenci wyrazili opinię, że poprzez wskazane wyżej rozwiązania mają poczucie odpowiedniego wpływu na kształt programu studiów.

Ocena końcowa 1 kryterium ogólnego¹ w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

1/. Koncepcja kształcenia na kierunku pielęgniarstwo jest spójna z misją uczelni. Przyjęta koncepcja znajduje potwierdzenie w opracowanych programach kształcenia, w którym zawarto treści wskazujące na dostosowanie tych programów do potrzeb regionu województwa ze szczególnym zwróceniem uwagi na makroregion Warmii i Mazur.

2/. W procesie ustalania koncepcji kształcenia uczestniczą interesariusze wewnętrzni - nauczycieli akademicy i studenci, którzy są zaangażowani w prace programowe i doskonalenie procesu dydaktycznego. W przyjętej koncepcji kształcenia uwzględniono udział interesariuszy zewnętrznych tj. przedstawiciele zakładów opieki zdrowotnej, samorządu zawodowego i towarzystw naukowych.

¹ według przyjętej skali ocen: wyróżniająco, w pełni, znacząco, częściowo, niedostatecznie;

2. Spójność opracowanego i stosowanego w jednostce opisu zakładanych celów i efektów kształcenia dla ocenianego kierunku oraz system potwierdzający ich osiągnięcie

Obudowę prawną i organizacyjną w zakresie przyjętych w Uczelni działań dotyczących budowania programów kształcenia należy uznać za prawidłową. Zmiany w planach studiów i programach kształcenia, w tym dostosowanie planów i programów do obowiązujących przepisów, a także doskonalenie procesu kształcenia odbywają się zgodnie z przyjętą procedurą. Zgodnie z § 23 ust. 1 pkt 2 Statutu do kompetencji rady wydziału należy uchwalanie planów studiów i programów nauczania, po zasięgnięciu opinii właściwego organu samorządu studenckiego, zgodnie z wytycznymi ustalonymi przez senat.

Uchwałą Senatu Nr 786 Senatu Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie z dnia 25 listopada 2011 r. zostały ustalone wytyczne dla rad podstawowych jednostek organizacyjnych dotyczących uchwalania planów studiów i programów kształcenia studiów wyższych, planów i programów studiów doktoranckich, planów i programów studiów podyplomowych oraz kursów dokształcających. Efekty kształcenia dla poziomów i profili kształcenia na kierunkach prowadzonych w Uniwersytecie zostały określone uchwałą Nr 916 Senatu Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie z dnia 27 kwietnia 2012 r., zmienioną następnie Uchwałą Senatu Nr 187 z dnia 26 marca 2013 r.

Kształcenie na kierunku pielęgniarstwo realizowane jest na podstawie planu studiów i programu kształcenia dostosowanych do efektów kształcenia i standardów kształcenia określonych rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 9 maja 2012 r. *w sprawie standardów kształcenia dla kierunków studiów: lekarskiego, lekarsko-dentystycznego, farmacji, pielęgniarstwa i położnictwa* (Dz. U. z 2012 r., poz. 631)

Kształcenie na kierunku „pielęgniarstwo” jest realizowane w oparciu o plany i programy studiów opracowane zgodnie ze stanem prawnym obowiązującym dla danego rocznika. Obowiązujący program studiów na studiach pierwszego stopnia rozpoczynających naukę w roku akademickim 2009/2010, 2010/2011 i 2011/2012 został opracowany zgodnie ze standardami określonymi w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 12 lipca 2007 r. w sprawie standardów kształcenia dla poszczególnych kierunków oraz poziomów kształcenia, a także trybu tworzenia i warunków, jakie musi spełniać uczelnia, by prowadzić studia międzykierunkowe oraz makrokierunki (Dz. U. Nr 164, poz. 1166, z późn. zm.). Plan i program studiów dla kierunku „pielęgniarstwo” począwszy od roku akademickiego 2012/2013 został określony uchwałą Nr 148/2012 Rady Wydziału Nauk Medycznych Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie z dnia 6 września 2012 r. Plany i programy kształcenia obowiązujące od roku akademickiego 2013/2014 zostały zatwierdzone uchwałą Rady Wydziału Nauk Medycznych Nr 113/2013 z dnia 9 maja 2013 r. Rada Wydziału przyjęła także uchwałą Nr 77c/2014 z dnia 10 kwietnia 2014 r. plany i programy kształcenia, które będą obowiązywały w roku akademickim 2014/2015.

Wszystkie informacje i dokumenty dotyczące procesu kształcenia na Wydziale Nauk Medycznych są dostępne na stronie internetowej Uniwersytetu i Wydziału. W szczególności są to informacje dotyczące: planów i programów kształcenia na poszczególnych kierunkach i specjalnościach, efektów kształcenia na poszczególnych kierunkach i stopniach studiów. Poza informacjami w formie elektronicznej wybrane informacje dotyczące toku studiów dostępne są również w formie papierowej na tablicach ogłoszeń w Dziekanacie oraz przy poszczególnych Katedrach.

Podczas pierwszych zajęć studenci ocenianego kierunku, zostają zaznajomieni z zakładanymi efektami kształcenia przez nauczycieli akademickich. Dodatkowo, poszczególne sylabusy przedmiotów są dostępne dla studentów za pośrednictwem strony internetowej

Wydziału. W wersji papierowej dostępne są również w katedrze pielęgniarstwa oraz bezpośrednio u nauczycieli akademickich prowadzących przedmiot.

Efekty kształcenia programu kształcenia na ocenianym kierunku sformułowane są w sposób zrozumiały i są sprawdzalne. Zawierają opis wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Szczegółowe efekty zawarte w sylabusach umożliwiają opracowanie systemu ich weryfikacji. Studenci obecni na spotkaniu z zespołem oceniającym potwierdzili, iż zapoznali się z efektami kształcenia, jakie powinni osiągnąć po zakończeniu danego przedmiotu. Ocenili, że są one wyrażone w sposób przejrzysty i zrozumiały.

Ogólne procedury związane z pomiarem i oceną efektów kształcenia określone są w Regulaminie studiów. Określa on w szczególności prawa i obowiązki studenta związane z zaliczaniem przedmiotów, zdawaniem egzaminów, zaliczaniem etapów studiów i całych studiów. Rozwiązania zawarte w Regulaminie wprowadzają odpowiednie regulacje związane z zaliczaniem przedmiotów i etapów kształcenia, określają ramy organizacyjne dla procesu weryfikacji osiągnięć studenta, formułują uprawnienia odwoławcze oraz określają konsekwencje braku zaliczenia. Regulamin wprowadza również skalę ocen stosowanych w ramach procesu weryfikacji osiągnięć studenta. Rozwiązania stosowane w tym zakresie są prawidłowe i przejrzyste.

Szczegółowe sposoby pomiaru i oceny efektów kształcenia zostały określone w sylabusach przedmiotów. Zgodnie z ww. Regulaminem okresem zaliczeniowym jest semestr. Weryfikowanie efektów kształcenia w zakresie wiedzy odbywa się na podstawie zaliczeń i egzaminów pisemnych lub ustnych, opisu studium przypadku oraz w czasie bezpośredniej obserwacji studenta. Natomiast weryfikacja umiejętności praktycznych studenta odbywa się za pomocą zaliczeń i egzaminów praktycznych, a także w czasie bezpośredniej obserwacji zachowań studenta, co dodatkowo daje możliwość weryfikacji w zakresie kompetencji społecznych. W Uczelni obowiązuje 6-stopniowa skala ocen: od oceny „niedostateczny” (2,0) do oceny „bardzo dobry” (5,0). Zaliczenia zajęć dokonuje osoba prowadząca zajęcia na podstawie obecności, oceny aktywności studenta oraz uzyskanych przez niego ocen. Warunkiem zaliczenia semestru jest uzyskanie wymaganej liczby punktów ECTS przewidzianej w programie studiów. Zaliczenie potwierdza się wpisem do indeksu i karty okresowych osiągnięć. Regulamin studiów stanowi, iż formy i warunki zaliczania poszczególnych przedmiotów i praktyk określa rada wydziału. Rada Wydziału Nauk Medycznych w dniu 23 stycznia 2014 r. podjęła uchwałę Nr 15/2014 w sprawie zaliczania przedmiotu i przepisania oceny na zasadzie przenoszenia osiągnięć.

Studenci mają zapewnioną możliwość wglądu do sprawdzonych i ocenionych prac pisemnych. Studentom przysługują prawa odwoławcze od ocen przewidziane w Regulaminie studiów oraz wynikające z niego możliwości poprawiania ocen niedostatecznych. Materiały i protokoły zaliczeń są archiwizowane i poddawane kontroli w celu monitorowania poprawności procesu oceniania.

Nauczyciel akademicki na pierwszych zajęciach zobowiązany jest podać do wiadomości studentów oraz umieścić w miejscu dostępnym dla studentów opis przedmiotu, zawierający efekty kształcenia, program zajęć i wykaz zalecanej literatury, regulamin zajęć, określający wymaganą formę uczestnictwa w zajęciach, sposób bieżącej kontroli wyników nauczania, tryb i terminarz zaliczania, w tym sposób i tryb ogłaszania wyników oceny, zasady usprawiedliwiania na zajęciach, zakres i formę egzaminu, możliwość korzystania z materiałów pomocniczych podczas sprawdzianów, zasady ustalania oceny łącznej przedmiotu oraz termin i miejsce konsultacji.

Zakres wymaganej wiedzy, jak i założonych umiejętności oraz kompetencji społecznych nie zmienia się w trakcie trwania roku akademickiego. Wszystkie zapisy zaliczeń

i egzaminów umieszczane są w indeksach, kartach okresowych osiągnięć studenta oraz protokołach.

Weryfikacji efektów kształcenia dokonuje się również poprzez kształcenie praktyczne. Kształcenie praktyczne obejmuje zajęcia praktyczne oraz praktyki zawodowe. Tryb odbywania i zaliczania studenckich praktyk zawodowych określa Regulamin studiów. Zasady kształcenia praktycznego na kierunku „pielęgniarstwo” określa Zarządzenie Nr 68/2013 Rektora Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie z dnia 28 sierpnia 2013r. w sprawie praktyk studenckich oraz Regulamin Kształcenia Praktycznego będący załącznikiem do Uchwały Nr 34/2013 Rady Wydziału Nauk Medycznych z dnia 21 lutego 2013r. ze zmianami wprowadzonymi Uchwałą Rady Wydziału Nauk Medycznych Nr 78c/2014 z dnia 10 kwietnia 2014 r. w sprawie zatwierdzenia zmian w Regulaminie praktyk na kierunku pielęgniarstwo - studia pierwszego stopnia oraz Uchwałą Rady Wydziału Nauk Medycznych Nr 78d/2014 z dnia 10 kwietnia 2014 r. w sprawie zatwierdzenia zmian w Regulaminie praktyk na kierunku pielęgniarstwo - studia drugiego stopnia. Weryfikacji w zakresie odbywanych zajęć praktycznych dokonują nauczyciele akademicy prowadzący zajęcia (nauczyciele akademicy posiadający prawo wykonywania zawodu pielęgniarki lub położnej oraz co najmniej roczną praktykę zawodową zgodną z nauczaniem przedmiotem lub prowadzonymi zajęciami).

Weryfikacji uzyskania na praktykach zakładanych efektów kształcenia dokonuje opiekun praktyki w miejscu jej odbywania (wyznaczony przez kierownika kliniki/oddziału lekarz i/lub pielęgniarka) oraz opiekun praktyk z ramienia Uczelni (koordynator wyznaczony przez dziekana). Kierownik praktyki odpowiada za realizację programu praktyki oraz zalicza jej odbycie. Bezpośredni nadzór nad studentem sprawuje osoba wyznaczona przez kierownika danej kliniki/oddziału. Zaliczenia praktyki dokonuje opiekun i koordynator praktyki powołany przez Dziekana. W trakcie odbywania praktyki władze Wydziału, Uczelni lub osoby do tego wyznaczone mogą dokonywać hospitacji praktyk. Student ma obowiązek odnotowywania w dzienniczku praktyk wykonanych czynności i zabiegów oraz wszystkich umiejętności nabytych podczas praktyki wakacyjnej. Po zakończeniu praktyki student ma obowiązek napisać esej na temat profesjonalnych/niefprofesjonalnych zachowań, z jakimi spotkał się podczas realizowania praktyki. Warunkiem zaliczenia praktyki wakacyjnej jest potwierdzenie nabycia umiejętności zestawionych w programie praktyki z oceną końcową każdej wykonanej czynności. Dodatkowo podczas realizacji praktyki zawodowej oceniane są rzetelność w wykonywaniu zadań oraz esej, który jest na zaliczenie. Oceną końcową praktyki jest ocena wystawiana przez opiekuna/koordynatora praktyki. Dzięki obowiązkowi systematycznego wpisywania do dzienniczka praktyk wszystkich wykonanych czynności, można zweryfikować, czy student zrealizował założone efekty kształcenia.

W końcowym etapie procesu kształcenia sposób weryfikacji efektów można ocenić odnosząc się do procesu i zasad dyplomowania. Zasady dyplomowania określa Regulamin studiów oraz regulaminy egzaminu dyplomowego określające zasady przeprowadzania i zakres egzaminu dyplomowego na kierunku pielęgniarstwo na studiach pierwszego i drugiego stopnia (zatwierdzone uchwałami Rady Wydziału Nauk Medycznych z dnia 10 stycznia 2013 r. Nr 20/2103 oraz Nr 21/2013). Rozwiązania zawarte w ramach wskazanych procedur zapewniają prawidłowy przebieg procesu dyplomowania. Procedury dotyczące procesu dyplomowania określają wymagania stawiane osobom pełniącym funkcję promotora i sposób ich powoływania, sposób zgłaszania, zatwierdzania, ogłaszania i wyboru tematów prac dyplomowych, zasady prowadzenia seminariów dyplomowych, składanie prac dyplomowych i dokonywanie ich recenzji, przebieg egzaminu dyplomowego. Tematy prac dyplomowych powinny być ustalone i podane do wiadomości i wyboru studentów – po zatwierdzeniu przez radę instytutu lub katedry na studiach pierwszego stopnia na rok przed terminem ukończenia studiów, na studiach drugiego stopnia – w pierwszym semestrze nauki.

Praca dyplomowa realizowana na Wydziale powinna spełniać wymagania formalne i merytoryczne określone przez Uczelnię (uchwała Nr 46a/09 Rady Wydziału Nauk Medycznych z dnia 19 listopada 2009 r. w sprawie zatwierdzenia wytycznych do pisania prac dyplomowych na kierunku pielęgniarstwo. Praca jest oceniana przez opiekuna oraz recenzenta. Promotorem pracy dyplomowej może być nauczyciel akademicki posiadający tytuł naukowy, stopień naukowy doktora habilitowanego. W uzasadnionych przypadkach Rada Wydziału może upoważnić do kierowania pracą dyplomową nauczyciela akademickiego posiadającego stopień naukowy doktora. Ocena pracy sporządzana jest na arkuszu oceny pracy dyplomowej zgodnie z Zarządzeniem Nr 106/2013 Rektora Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie z dnia 29 listopada 2013 r. Na Wydziale Nauk Medycznych recenzentami prac licencjackich są nauczyciele akademicy posiadający co najmniej stopień doktora. Recenzentami prac magisterskich są wyłącznie nauczyciele akademicy posiadający co najmniej stopień doktora habilitowanego. Na studiach pierwszego stopnia egzamin dyplomowy składa się z części praktycznej i teoretycznej. Na studiach stacjonarnych egzamin z części praktycznej przeprowadza się w losowo wybranych oddziałach szpitalnych zakładów opieki zdrowotnej, w których student realizował zajęcia dydaktyczne: oddział chorób wewnętrznych, chirurgii ogólnej i pediatriczny. Na studiach niestacjonarnych egzamin z części praktycznej odbywa się równocześnie dla wszystkich studentów i polega na pisemnym opracowaniu procesu pielęgnowania pacjenta w oparciu o losowo wybrane przez studenta studium przypadku. Po uzyskaniu zaliczeń oraz złożeniu egzaminów ze wszystkich przedmiotów i praktyk przewidzianych planem studiów, uzyskaniu pozytywnej oceny z pracy dyplomowej, a także uzyskania z części praktycznej egzaminu dyplomowego co najmniej oceny dostatecznej, student przystępuje do egzaminu dyplomowego części teoretycznej. Egzamin dyplomowy teoretyczny, odbywa się w formie ustnej przed komisją powołaną przez Dziekana. W skład komisji wchodzi przewodniczący komisji (Dziekan lub Prodziekan lub wyznaczona przez Dziekana osoba z tytułem profesora lub stopniem doktora habilitowanego), opiekun pracy i recenzent. Student losuje trzy pytania spośród pytań kierunkowych. Wynik egzaminu dyplomowego uznany jest za pozytywny, gdy odpowiedź studenta na każde z trzech pytań zostanie oceniona pozytywnie. Na studiach drugiego stopnia po uzyskaniu zaliczeń oraz złożeniu egzaminów ze wszystkich przedmiotów i praktyk przewidzianych planem studiów, a także uzyskaniu pozytywnej oceny z pracy dyplomowej student przystępuje do egzaminu dyplomowego. Egzamin dyplomowy odbywa się w formie ustnej przed komisją powołaną przez Dziekana. W skład komisji wchodzi przewodniczący komisji (Dziekan lub Prodziekan lub wyznaczona przez Dziekana osoba z tytułem profesora lub stopniem doktora habilitowanego), opiekun pracy i recenzent. Po przedstawieniu prezentacji pracy dyplomowej, student odpowiada na trzy pytania, jedno pytanie kierunkowe oraz dwa pytania związane z pracą dyplomową. Wynik egzaminu dyplomowego uznany jest za pozytywny, gdy odpowiedź studenta na każde z trzech pytań zostanie oceniona pozytywnie. Zgodnie z regulaminem studiów obowiązującym od 1 października 2012 r. końcową ocenę na dyplomie ukończenia studiów stanowi suma: 0,6 średniej z całego okresu studiów, 0,2 oceny pracy dyplomowej (średnia arytmetyczna z ocen promotora i recenzenta) i 0,2 oceny egzaminu dyplomowego. Z egzaminu sporządzany jest protokół egzaminu dyplomowego zgodnie z Zarządzeniem Nr 107/2013 Rektora Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie z dnia 29 listopada 2013 r.

W celu doskonalenia prac dyplomowych realizowanych na kierunku „pielęgniarstwo” Wydziału Nauk Medycznych, opracowywano procedurę, której celem ma być precyzyjne określenie wymagań stawianych pracom licencjackim i magisterskim oraz wskazanie działań, które pozwolą eliminować ich niedoskonałości. Uchwałą Nr 284/2013 Rady Wydziału Nauk Medycznych z dnia 12 grudnia 2013 r. została powołana Komisja ds. Oceny Jakości Prac Dyplomowych i Egzaminu Dyplomowego. Komisja ma na celu wskazanie cech pozytywnych

i negatywnych recenzowanych prac, sformułowanie sugestii dla opiekunów prac i dyplomantów, które wpłynęłyby na poprawię jakości tych prac. W ramach zapobiegania zjawiskom patologicznym, związanym z procesem kształcenia na Wydziale Nauk Medycznych, wszystkie prace dyplomowe przygotowywane przez studentów studiów stacjonarnych i niestacjonarnych poddawane są procedurze antyplagiatowej, zgodnie z Zarządzeniem Nr 25/2012 Rektora Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie z dnia 19 kwietnia 2012 r. W tym celu wykorzystywany jest system Plagiat.pl.

Dokumentacja toku studiów związana z potwierdzeniem uzyskania przez studenta zakładanych efektów kształcenia i kwalifikacji, tj. np. protokoły egzaminacyjne i dyplomy oraz suplementy prowadzona jest prawidłowo.

Na podstawie raportu samooceny oraz informacji zebranych podczas wizytacji można uznać, iż przyjęty system weryfikacji jest poprawny, dostosowany do charakteru kierunku i umożliwia prawidłową ocenę efektów kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, jakie powinny być osiągnięte dla kierunku „pielęgniarstwo”

Uczelnia zapewnia niezbędną dostępność informacji na temat stosowanego systemu oceny efektów kształcenia. Podstawowym źródłem informacji na ten temat są sylabusy przedmiotów. W dokumentach tych szczegółowo określono stosowane sposoby weryfikacji efektów kształcenia odnoszące się do każdego z przedmiotów. Ogólne zasady oceny efektów kształcenia zawarte są w Regulaminie studiów. Dokumenty te dostępne są w siedzibie Uczelni oraz na jej stronach internetowych. Dodatkowe informacje można uzyskać od pracowników Dziekanatu oraz wykładowców poszczególnych przedmiotów. Można zatem stwierdzić, że Uczelnia zapewniła niezbędną dostępność informacji na temat stosowanego w niej systemu oceny efektów kształcenia.

Najwyższa skala odsiewu (ok. 10% przyjętych) dotyczyła pierwszego roku studiów stacjonarnych I stopnia (9 osób zostało skreślony z listy studentów (6 osób - z powodu rezygnacji, 3 osoby - z powodu niezaliczenia semestru). Na drugim roku studiów stacjonarnych I stopnia 2 osoby zostały skreślone z listy studentów (2 osoby - z powodu niezaliczenia semestru). Na trzecim roku studiów stacjonarnych I stopnia zostały skreślone 2 osoby (1 osoba - z powodu niezaliczenia semestru, 1 osoba - z powodu niezłożenia pracy dyplomowej w terminie). Na drugim roku studiów stacjonarnych II stopnia 2 osoby zostały skreślone z listy studentów z powodu niezłożenia pracy magisterskiej w terminie.

Wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia zakłada monitorowanie losów absolwentów. W tym zakresie obowiązuje Zarządzenie Nr 51/2013 Rektora Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie z dnia 31 maja 2013 roku w sprawie określenia obszarów procesu dydaktycznego objętych badaniami ankietowymi, wzorów kwestionariuszy ankiet oraz procedur prowadzenia badań ankietowych. W związku z wprowadzonym obowiązkiem monitorowania losów absolwentów stworzona została aplikacja internetowa umożliwiająca prowadzenie automatycznej analizy statystycznej danych w systemie. Pierwsze badanie jest realizowane po 6 miesiącach od daty złożenia egzaminu dyplomowego, a następne po 3 i 5 latach. Uchwałą Rady Wydziału Nauk Medycznych z dnia 12 grudnia 2013 r. została powołana Komisja ds. monitorowania losów absolwentów Wydziału Nauk Medycznych. Praca tej Komisji pozwala na aktualizowanie bieżącej polityki kształcenia pod kątem wymogów rynku pracy. Uczelnia przeprowadziła badania ankietowe na temat: „Losy zawodowe absolwentów UWM” przeprowadzonego wśród absolwentów rocznika 2011/2012, opracowany w ramach projektu „Wzmocnienie potencjału adaptacyjnego UWM” współfinansowanego przez UE w ramach EFS.

Załącznik nr 4 Ocena losowo wybranych prac etapowych oraz dyplomowych

Oceniane przez Zespół prace etapowe były prawidłowo przygotowane, np. przedstawiona w punktach analiza systemu opieki pielęgniarskiej nad chorymi i związane były tematycznie z przedmiotami realizowanymi na ocenianym kierunku studiów.

Prace dyplomowe (licencjackie) to prace o charakterze prac poglądowych ze studium opisu przypadku oraz prace problemowe, a prace magisterskie to prace problemowe oparte głównie na badaniach ankietowych. Prace te posiadały właściwą formę i strukturę odpowiednią dla tego typu prac.

Ocena końcowa 2 kryterium ogólnego⁴ w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

- 1) Zakładane przez jednostkę efekty kształcenia są zgodne z wymogami KRK oraz koncepcją rozwoju kierunku;
- 2) Efekty kształcenia obejmują wszystkie elementy tj. wiedzę, umiejętności i kompetencje, są zrozumiałe i sprawdzalne
- 3) Wydział stosuje system weryfikacji efektów kształcenia na każdym etapie procesu kształcenia łącznie z procesem zaliczania praktyk oraz procesem dyplomowania. System ten jest powszechnie dostępny
- 4) Uczelnia monitoruje losy absolwentów i w tym celu została powołana Komisja ds. monitorowania losów absolwentów Wydziału Nauk Medycznych. Praca tej Komisji pozwala na aktualizowanie bieżącej polityki kształcenia pod kątem wymogów rynku pracy.

3.Program studiów umożliwia osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia

Programy kształcenia na kierunku pielęgniarstwo zatwierdzono zgodnie z Uchwałą Nr 786 z dnia 25 listopada 2011 r. Senatu Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie w sprawie ustalenia wytycznych dla rad podstawowych jednostek organizacyjnych dotyczących uchwalania planów studiów i programów kształcenia studiów wyższych, planów i programów studiów doktoranckich, planów i programów studiów podyplomowych oraz kursów doszkalających oraz Uchwałą Nr 113/2013 Rady Wydziału Nauk Medycznych Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie z dnia 09.05.2013 roku w sprawie: zatwierdzenia programów kształcenia i planów studiów.

Studia pierwszego stopnia stacjonarne – od roku akademickiego 2013/2014

Program studiów pierwszego stopnia dla kierunku pielęgniarstwo obejmuje 6 semestrów, 4850 godzin zajęć dydaktycznych (ECTS 182), w tym 2550 godzin zajęć teoretycznych i 2300 godzin kształcenia praktycznego. Na studiach tych realizowane są moduły w zakresie:

- A. nauk podstawowych** (ECTS 16, godz. 480 w tym SK 100 godz.): anatomia (ECTS 3, godz. 80 w tym SK(samokształcenie) 10 godz.), biochemia (ECTS 1, godz. 30 w tym SK 5 godz.), biofizyka (ECTS 0,5, godz. 20 w tym SK 5 godz.), fizjologia (ECTS 3, godz. 80 w tym SK 10 godz.), farmakologia (ECTS 2, godz. 60 w tym SK 10 godz.), genetyka (ECTS 1,5, godz. 45 w tym SK 5 godz.), mikrobiologia i parazytologia (ECTS 2, godz.

60 w tym SK 20 godz.), patologia (ECTS 2, godz. 80 w tym SK 30 godz.), radiologia (ECTS 1, godz. 25 w tym SK 5 godz.).

B. nauk społecznych z językiem angielskim (ECTS 16, godz. 480 w tym SK 120 godz.): filozofia i etyka zawodu pielęgniarki (ECTS 3, godz. 90 w tym SK 30 godz.), pedagogika (ECTS 1,5, godz. 45 w tym SK 15 godz.), prawo (ECTS 1, godz. 35 w tym SK 15 godz.), psychologia (ECTS 2, godz. 50 w tym SK 15 godz.), socjologia (ECTS 1, godz. 35 w tym SK 15 godz.), zdrowie publiczne (ECTS 3,5, godz. 105 w tym SK 30 godz.), język angielski (ECTS 4, godz. 120),

C. nauk w zakresie podstaw opieki pielęgniarskiej (ECTS 43, godz. 1140 w tym SK 162 godz.): badanie fizykalne (ECTS 2, godz. 45 w tym SK 15 godz.), badania naukowe w pielęgniarstwie (ECTS 3, godz. 90 w tym SK 45 godz.), dietetyka (ECTS 2, godz. 45 w tym SK 15 godz.), podstawowa opieka zdrowotna (ECTS 14, godz. 380 w tym SK 20 godz.), podstawy pielęgniarstwa (ECTS 17, godz. 450 w tym SK 45 godz.), promocja zdrowia (ECTS 3,5, godz. 70 w tym SK 15 godz.), zajęcia fakultatywne do wyboru (ECTS 1,5, godz. 60 w tym SK 10 godz.): zakażenia szpitalne, język migowy lub promocja zdrowia psychicznego.

D. nauk w zakresie opieki specjalistycznej (ECTS 100, godz. 2620 w tym SK 300 godz.): anestezjologia i pielęgniarstwo w zagrożeniu życia (ECTS 6, godz. 150 w tym SK 20 godz.), chirurgia i pielęgniarstwo chirurgiczne (ECTS 13, godz. 380 w tym SK 40 godz.), choroby wewnętrzne i pielęgniarstwo internistyczne (ECTS 14, godz. 380 w tym SK 15 godz.), geriatryka i pielęgniarstwo geriatryczne (ECTS 9, godz. 235 w tym SK 35 godz.), neurologia i pielęgniarstwo neurologiczne (ECTS 9, godz. 235 w tym SK 30 godz.), opieka paliatywna (ECTS 7, godz. 155 w tym SK 20 godz.), pediatria i pielęgniarstwo pediatryczne (ECTS 16, godz. 420 w tym SK 40 godz.), podstawy ratownictwa medycznego (ECTS 2, godz. 55 w tym SK 5 godz.), położnictwo, ginekologia i pielęgniarstwo położniczo-ginekologiczne (ECTS 7, godz. 180 w tym SK 30 godz.), psychiatria i pielęgniarstwo psychiatryczne (ECTS 8, godz. 195 w tym SK 35 godz.), rehabilitacja i pielęgniarstwo niepełnosprawnych (ECTS 9, godz. 235 w tym SK 30 godz.).

Przygotowanie pracy dyplomowej i egzaminu dyplomowego (ECTS 5, godz. 100 w tym SK 100 godz.).

Technologie informacyjne (ECTS 2, godz. 30).

Przedmioty ogólnouczelniane: Etykieta (ECTS 0,5, godz. 4), Ergonomia (ECTS 0,25, godz. 2), Ochrona własności intelektualnej (ECTS 0,25, godz. 2), Szkolenie w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy (ECTS 0,5, godz. 4), Wychowanie fizyczne (ECTS 1, godz. 30).

Na studiach I stopnia realizowanych jest 1100 godz. **zajęć praktycznych** (ECTS 55) oraz 1200 godz. **praktyk zawodowych** (ECTS 30).

Na studiach I stopnia realizowany jest język angielski na poziomie biegłości B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego Rady Europy, profilowany zawodowo.

Realizowany program zakłada bez udziału nauczyciela w grupie nauk podstawowych i nauk społecznych po 25% wymiaru godzin, a w grupie podstaw opieki pielęgniarskiej oraz opieki specjalistycznej po 35% wymiaru godzin.

Studia pierwszego stopnia stacjonarne – od roku akademickiego 2012/2013

Program studiów pierwszego stopnia dla kierunku pielęgniarstwo obejmuje 6 semestrów, 4869 godzin zajęć dydaktycznych (ECTS 184), w tym 2569 godzin zajęć teoretycznych i 2300 godzin kształcenia praktycznego. Na studiach tych realizowane są moduły w zakresie:

- A. nauk podstawowych** (ECTS 16, godz. 480 w tym SK 82,5 godz.): anatomia (ECTS 3, godz. 80 w tym SK 10 godz.), biochemia i biofizyka (ECTS 1,5, godz. 45 w tym SK 5 godz.), fizjologia (ECTS 3, godz. 80 w tym SK 10 godz.), farmakologia (ECTS 2, godz. 65 w tym SK 10 godz.), genetyka (ECTS 1,5, godz. 45 w tym SK 5 godz.), mikrobiologia i parazytologia (ECTS 2, godz. 60 w tym SK 20 godz.), patologia (ECTS 2, godz. 75 w tym SK 15 godz.), radiologia (ECTS 1, godz. 30 w tym SK 7,5 godz.).
- B. nauk społecznych z językiem angielskim** (ECTS 18, godz. 485 w tym 83 godz.): filozofia i etyka zawodu pielęgniarki (ECTS 3, godz. 80 w tym SK 20 godz.), pedagogika (ECTS 1,5, godz. 60 w tym SK 15 godz.), prawo (ECTS 1, godz. 30), psychologia (ECTS 1,5, godz. 60 w tym SK 15 godz.), socjologia (ECTS 1,5, godz. 45 w tym SK 11 godz.), zdrowie publiczne (ECTS 3,5, godz. 90 w tym SK 22 godz.), język angielski (ECTS 6, godz. 120).
- C. nauk w zakresie podstaw opieki pielęgniarskiej** (ECTS 43, godz. 1154 w tym 191 godz.): badanie fizykalne (ECTS 1, godz. 45 w tym SK 15 godz.), badania naukowe w pielęgniarstwie (ECTS 2, godz. 95 w tym SK 50 godz.), dietetyka (ECTS 1, godz. 45 w tym SK 15 godz.), podstawowa opieka zdrowotna (ECTS 13, godz. 394 w tym SK 15 godz.), podstawy pielęgniarstwa (ECTS 22, godz. 455 w tym SK 71 godz.), promocja zdrowia (ECTS 2, godz. 60 w tym SK 10 godz.), zajęcia fakultatywne do wyboru (ECTS 2, godz. 60 w tym SK 15 godz.): zakażenia szpitalne, język migowy lub promocja zdrowia psychicznego.
- D. nauk w zakresie opieki specjalistycznej** (ECTS 100, godz. 2620 godz. w tym SK 320 godz.): anestezjologia i pielęgniarstwo w zagrożeniu życia (ECTS 6, godz. 150 w tym SK 20 godz.), chirurgia i pielęgniarstwo chirurgiczne (ECTS 14, godz. 380 w tym SK 30 godz.), choroby wewnętrzne i pielęgniarstwo internistyczne (ECTS 13, godz. 380 w tym SK 30 godz.), geriatryka i pielęgniarstwo geriatryczne (ECTS 9, godz. 235 w tym SK 35 godz.), neurologia i pielęgniarstwo neurologiczne (ECTS 10, godz. 235 w tym SK 30 godz.), opieka paliatywna (ECTS 6, godz. 155 w tym SK 30 godz.), pediatria i pielęgniarstwo pediatryczne (ECTS 15, godz. 420 w tym SK 35 godz.), podstawy ratownictwa medycznego (ECTS 2, godz. 55 w tym SK 13 godz.), położnictwo, ginekologia i pielęgniarstwo położniczo-ginekologiczne (ECTS 7, godz. 180 w tym SK 30 godz.), psychiatria i pielęgniarstwo psychiatryczne (ECTS 8, godz. 195 w tym SK 35 godz.), rehabilitacja i pielęgniarstwo niepełnosprawnych (ECTS 10, godz. 235 w tym SK 30 godz.).
- Przygotowanie pracy dyplomowej i egzaminu dyplomowego (ECTS 5, godz. 100 w tym SK 100 godz.).
- Technologie informacyjne (ECTS 2, godz. 30).
- Przedmioty ogólnouczelniane: Etykieta (ECTS 0,5, godz. 4), Ergonomia (ECTS 0,25, godz. 2), Ochrona własności intelektualnej (ECTS 0,25, godz. 2), Szkolenie w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy (ECTS 0,5, godz. 4), Wychowanie fizyczne (ECTS 1, godz. 30).

Na studiach I stopnia realizowanych jest 1100 godz. **zajęć praktycznych** oraz 1200 godz. **praktyk zawodowych** (ECTS 30).

Na studiach I stopnia realizowany jest język angielski na poziomie biegłości B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego Rady Europy, profilowany zawodowo.

Realizowany program zakłada bez udziału nauczyciela w grupie nauk podstawowych i nauk społecznych po 25% wymiaru godzin, a w grupie podstaw opieki pielęgniarskiej oraz opieki specjalistycznej po 35% wymiaru godzin.

Studia pierwszego stopnia niestacjonarne (pomostowe) – rok akademicki 2013/2014 **Ścieżka A**

Program studiów pierwszego stopnia uzupełniających dla kierunku pielęgniarstwo, tzw. **pomostowych – ścieżka A** obejmuje 2 semestry, 1190 godzin zajęć dydaktycznych, w tym 755 godzin kształcenia praktycznego. Na studiach tych realizowane są moduły w zakresie:

- A. nauk podstawowych** (60 godz.): elementy anatomii z fizjologią (20 godz.), biochemia (5 godz.), biofizyka (5 godz.), farmakologia (10godz.), mikrobiologia i parazytologia (10 godz.), radiologia (10 godz.).
- B. nauk społecznych** (65 godz.): filozofia i etyka zawodu pielęgniarki (15 godz.), pedagogika (15 godz.), prawo (15 godz.), psychologia (10 godz.), zdrowie publiczne (10 godz.).
- C. nauk w zakresie podstaw opieki pielęgniarstwiej** (220 godz.): badanie fizykalne (25 godz.), badania naukowe w pielęgniarstwie (20 godz.), dietetyka (10 godz.), podstawowa opieka zdrowotna (105 godz.), podstawy pielęgniarstwa (15godz.), promocja zdrowia (35 godz.), zajęcia fakultatywne do wyboru (10 godz.): zakażenia szpitalne, język migowy lub promocja zdrowia psychicznego.
- D. nauk w zakresie opieki specjalistycznej** (815 godz.): anestezjologia i pielęgniarstwo w zagrożeniu życia (70 godz.), chirurgia i pielęgniarstwo chirurgiczne (100 godz.), interna i pielęgniarstwo internistyczne (100 godz.), geriatria i pielęgniarstwo geriatryczne (105 godz.), neurologia i pielęgniarstwo neurologiczne (100 godz.), opieka paliatywna (65 godz.), pediatria i pielęgniarstwo pediatryczne (105 godz.), podstawy ratownictwa medycznego (10 godz.), psychiatria i pielęgniarstwo psychiatryczne (60 godz.), rehabilitacja i pielęgnowanie niepełnosprawnych (100 godz.).
Technologie informacyjne (30 godz.).

Przedmioty ogólnouczelniane: Etykieta (4 godz.), Ergonomia (2 godz.), Ochrona własności intelektualnej (2 godz.), Szkolenie w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy (4 godz.), Wychowanie fizyczne (30 godz.).

Na studiach I stopnia uzupełniających dla kierunku pielęgniarstwo, tzw. pomostowych – ścieżka A realizowanych jest 190 godz. zajęć praktycznych oraz 565 godz. praktyk zawodowych.

Studia pierwszego stopnia niestacjonarne (pomostowe) – rok akademicki 2013/2014 **Ścieżka B**

Program studiów pierwszego stopnia uzupełniających dla kierunku pielęgniarstwo, tzw. **pomostowych – ścieżka B** obejmuje 3 semestry, 2420 godzin zajęć dydaktycznych, w tym 1360 godzin kształcenia praktycznego. Na studiach tych realizowane są moduły w zakresie:

- A. nauk podstawowych** (155 godz.): anatomia (40 godz.), fizjologia (10 godz.), biochemia (10 godz.), biofizyka (10 godz.), farmakologia (10godz.), mikrobiologia i parazytologia (20 godz.), radiologia (15 godz.), genetyka (10 godz.), patologia (30 godz.).
- B. nauk społecznych** (260 godz.): filozofia i etyka zawodu pielęgniarki (15 godz.), pedagogika (35 godz.), prawo (15 godz.), psychologia (30 godz.), zdrowie publiczne (50 godz.), socjologia (15 godz.), przygotowanie pracy dyplomowej oraz do egzaminu dyplomowego (100 godz.).
- C. nauk w zakresie podstaw opieki pielęgniarstwiej** (460 godz.): badanie fizykalne (30 godz.), badania naukowe w pielęgniarstwie (60 godz.), dietetyka (20 godz.), podstawowa opieka zdrowotna (140 godz.), podstawy pielęgniarstwa (150 godz.), promocja zdrowia (50 godz.), zajęcia fakultatywne do wyboru (10 godz.): zakażenia szpitalne, język migowy lub promocja zdrowia psychicznego.
- D. nauk w zakresie opieki specjalistycznej** (1515 godz.): anestezjologia i pielęgniarstwo w zagrożeniu życia (90 godz.), chirurgia i pielęgniarstwo chirurgiczne (190 godz.),

choroby wewnętrzne i pielęgniarstwo internistyczne (190 godz.), geriatria i pielęgniarstwo geriatryczne (140 godz.), neurologia i pielęgniarstwo neurologiczne (155 godz.), opieka paliatywna (100 godz.), pediatria i pielęgniarstwo pediatryczne (200 godz.), psychiatria i pielęgniarstwo psychiatryczne (115 godz.), rehabilitacja i pielęgnowanie niepełnosprawnych (170 godz.), położnictwo, ginekologia i pielęgniarstwo położniczo-ginekologiczne (150 godz.), ratownictwo medyczne (15 godz.).

Technologie informacyjne (30 godz.).

Przedmioty ogólnouczelniane: Etykieta (4 godz.), Ergonomia (2 godz.), Ochrona własności intelektualnej (2 godz.), Szkolenie w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy (4 godz.), Wychowanie fizyczne (30 godz.).

Na studiach I stopnia uzupełniających dla kierunku pielęgniarstwo, tzw. pomostowych – ścieżka B realizowanych jest 440 godz. zajęć praktycznych oraz 920 godz. praktyk zawodowych.

Studia pierwszego stopnia niestacjonarne (pomostowe) – rok akademicki 2013/2014

Ścieżka C

Program studiów pierwszego stopnia uzupełniających dla kierunku pielęgniarstwo, tzw. pomostowych – **ścieżka C** obejmuje 2 semestry, 2010 godziny zajęć dydaktycznych, w tym 1015 godzin kształcenia praktycznego. Na studiach tych realizowane są moduły w zakresie:

- A. nauk podstawowych** (95 godz.): anatomia (10 godz.), fizjologia (10 godz.), biochemia i biofizyka (10 godz.), farmakologia (10godz.), mikrobiologia i parazytologia (30 godz.), radiologia (10 godz.), genetyka (5 godz.), patologia (10 godz.).
- B. nauk społecznych** (205 godz.): filozofia i etyka zawodu pielęgniarki (25 godz.), pedagogika (25 godz.), prawo (25 godz.), psychologia (30 godz.), zdrowie publiczne (25 godz.), socjologia (15 godz.), przygotowanie pracy dyplomowej oraz egzaminu dyplomowego (60 godz.).
- C. nauk w zakresie podstaw opieki pielęgniarskiej** (415 godz.): badanie fizykalne (25 godz.), badania naukowe w pielęgniarstwie (55 godz.), dietetyka (15 godz.), podstawowa opieka zdrowotna (120 godz.), podstawy pielęgniarstwa (120 godz.), promocja zdrowia (50 godz.), zajęcia fakultatywne do wyboru (30 godz.): zakażenia szpitalne, język migowy lub promocja zdrowia psychicznego.
- D. nauk w zakresie opieki specjalistycznej** (1265 godz.): anestezjologia i pielęgniarstwo w zagrożeniu życia (115 godz.), chirurgia i pielęgniarstwo chirurgiczne (160 godz.), interna i pielęgniarstwo internistyczne (180 godz.), geriatria i pielęgniarstwo geriatryczne (130 godz.), neurologia i pielęgniarstwo neurologiczne (130 godz.), opieka paliatywna (85 godz.), pediatria i pielęgniarstwo pediatryczne (155 godz.), psychiatria i pielęgniarstwo psychiatryczne (85 godz.), rehabilitacja i pielęgnowanie niepełnosprawnych (135 godz.), położnictwo, ginekologia i pielęgniarstwo położniczo-ginekologiczne (75 godz.), ratownictwo medyczne (15 godz.).

Technologie informacyjne (30 godz.).

Przedmioty ogólnouczelniane: Etykieta (4 godz.), Ergonomia (2 godz.), Ochrona własności intelektualnej (2 godz.), Szkolenie w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy (4 godz.), Wychowanie fizyczne (30 godz.).

Na studiach I stopnia uzupełniających dla kierunku pielęgniarstwo, tzw. pomostowych – ścieżka C realizowanych jest 195 godz. zajęć praktycznych oraz 820 godz. praktyk zawodowych.

Studia drugiego stopnia stacjonarne – od rok akademickiego 2013/2014

Program studiów stacjonarnych drugiego stopnia dla kierunku pielęgniarstwo obejmuje 4 semestry, 1525 godzin zajęć dydaktycznych (ECTS 120), w tym 1280 godzin zajęć teoretycznych i 245 godzin kształcenia praktycznego. Na studiach tych realizowane są moduły w zakresie:

A. nauk społecznych (ECTS 54, godz. 650): teoria pielęgniarstwa (ECTS 3, godz. 30), pielęgniarstwo europejskie (ECTS 2, godz. 30), zarządzanie w pielęgniarstwie (ECTS 6, godz. 70), badania naukowe w pielęgniarstwie (ECTS 2, godz. 30), dydaktyka medyczna (ECTS 5, godz. 60), podstawy psychoterapii (ECTS 3, godz. 40), przedmioty pozostające w dyspozycji Uczelni: biostatystyka (ECTS 2, godz. 30), język angielski (ECTS 8, godz. 120), seminarium dyplomowe (ECTS 1, godz. 10), przygotowanie pracy i egzaminu magisterskiego (ECTS 20, godz. 200), zajęcia fakultatywne do wyboru (ECTS 2, godz. 30): profesjonalizm, prezentacja naukowa, etyka.

B. nauk w zakresie opieki specjalistycznej (ECTS 59, godz. 740): nowoczesne techniki diagnostyczne (ECTS 1, godz. 15), intensywna terapia i pielęgniarstwo w intensywnej opiece medycznej (ECTS 4, godz. 50), opieka pielęgniarska w chorobach przewlekłych nerek (ECTS 3, godz. 30), opieka pielęgniarska w chorobach przewlekłych układu oddechowego (ECTS 4, godz. 55), opieka pielęgniarska nad chorym z cukrzycą (ECTS 2, godz. 30), opieka pielęgniarska z przetoką jelitową (ECTS 2, godz. 25), opieka pielęgniarska nad chorym ze schorzeniami naczyń (ECTS 4, godz. 50), leczenie i pielęgnowanie pacjenta z ranami przewlekłymi (ECTS 3, godz. 40), opieka pielęgniarska nad chorym na stwardnienie rozsiane (ECTS 1,5, godz. 30), opieka pielęgniarska nad pacjentem z chorobami krwi (ECTS 3, godz. 30), opieka pielęgniarska nad chorym psychicznie i jego rodziną (ECTS 5, godz. 60), przedmioty pozostające w dyspozycji Uczelni: leczenie i opieka pielęgniarska w neurochirurgii (ECTS 6, godz. 70), leczenie i opieka pielęgniarska nad chorym w onkologii (ECTS 4, godz. 40), opieka pielęgniarska nad chorym w dermatologii (ECTS 5, godz. 60), opieka pielęgniarska nad chorym w reumatologii (ECTS 4, godz. 40), opieka pielęgniarska nad chorym chirurgicznie (ECTS 2, godz. 30), opieka pielęgniarska nad chorym kardiologicznie (ECTS 1, godz. 20), pielęgnowanie pacjenta w chorobach metabolicznych (ECTS 3, godz. 40), opieka nad pacjentem chorym laryngologicznie (ECTS 1,5, godz. 25).

Technologie informacyjne (ECTS 2, godz. 30).

Przedmioty pozostające w dyspozycji Uczelni do wyboru:

MODUŁ A (ECTS 5, godz. 105): diagnostyka laboratoryjna (ECTS 1, godz. 25), pielęgniarstwo epidemiologiczne (ECTS 1, godz. 20), wybrane aspekty pielęgniarstwa w gastroenterologii (ECTS 1, godz. 30), wybrane aspekty pielęgniarstwa w okulistyce (ECTS 1, godz. 15), wybrane aspekty pielęgniarstwa w transplantologii (ECTS 1, godz. 15).

MODUŁ B (ECTS 5, godz. 105): zarządzanie zakładami opieki zdrowotnej (ECTS 1, godz. 20), ekonomika zdrowia (ECTS 1, godz. 20) zarządzanie satysfakcją pacjenta (ECTS 1, godz. 15), zarządzanie kadrą pielęgniarską (ECTS 1, godz. 25), zarządzanie jakością w pielęgniarstwie (ECTS 1, godz. 25).

Przedmioty ogólnouczelniane: Etykieta (ECTS 0,5, godz. 4), Ergonomia (ECTS 0,25, godz. 2), Ochrona własności intelektualnej (ECTS 0,25, godz. 2), Szkolenie w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy (ECTS 0,5, godz. 4), Wychowanie fizyczne (ECTS 1, godz. 30).

Na studiach II stopnia realizowany jest język angielski na poziomie biegłości B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego Rady Europy, profilowany zawodowo.

Studia drugiego stopnia stacjonarne – od roku akademickiego 2012/2013

Program studiów stacjonarnych drugiego stopnia dla kierunku pielęgniarstwo obejmuje 4 semestry, 1560 godzin zajęć dydaktycznych (ECTS 120), w tym 1256 godzin zajęć teoretycznych i 304 godzin kształcenia praktycznego. Na studiach tych realizowane są moduły w zakresie:

A. nauk społecznych (ECTS 54,5, godz. 670): teoria pielęgniarstwa (ECTS 3, godz. 30), pielęgniarstwo europejskie (ECTS 2,5, godz. 30), zarządzanie w pielęgniarstwie (ECTS 5,5, godz. 85), badania naukowe w pielęgniarstwie (ECTS 2, godz. 20), dydaktyka medyczna (ECTS 6, godz. 95), podstawy psychoterapii (ECTS 2,5, godz. 30), przedmioty pozostające w dyspozycji Uczelni: biostatystyka (ECTS 3, godz. 30), język angielski (ECTS 8, godz. 120), przygotowanie pracy i egzaminu magisterskiego (ECTS 20, godz. 200), zajęcia fakultatywne do wyboru (ECTS 2, godz. 30): profesjonalizm, prezentacja naukowa, etyka.

B. nauk w zakresie opieki specjalistycznej (ECTS 58,5, godz. 755): nowoczesne techniki diagnostyczne (ECTS 1, godz. 15), intensywna terapia i pielęgniarstwo w intensywnej opiece medycznej (ECTS 4, godz. 50), opieka pielęgniarska w chorobach przewlekłych nerek (ECTS 2,5, godz. 30), opieka pielęgniarska w chorobach przewlekłych układu oddechowego (ECTS 2,5, godz. 30), opieka pielęgniarska nad chorym z cukrzycą (ECTS 2,5, godz. 30), opieka pielęgniarska z przetoką jelitową (ECTS 2, godz. 25), opieka pielęgniarska nad chorym ze schorzeniami naczyń (ECTS 4, godz. 50), leczenie i pielęgnowanie pacjenta z ranami przewlekłymi (ECTS 3, godz. 40), opieka pielęgniarska nad chorym na stwardnienie rozsiane (ECTS 1,5, godz. 30), opieka pielęgniarska nad pacjentem z chorobami krwi (ECTS 3, godz. 30), opieka pielęgniarska nad chorym psychicznie i jego rodziną (ECTS 3, godz. 40), przedmioty pozostające w dyspozycji Uczelni: leczenie i opieka pielęgniarska w neurochirurgii (ECTS 7, godz. 80), leczenie i opieka pielęgniarska nad chorym w onkologii (ECTS 3, godz. 40), opieka pielęgniarska nad chorym w dermatologii (ECTS 4, godz. 70), opieka pielęgniarska nad chorym w reumatologii (ECTS 7, godz. 80), opieka pielęgniarska nad chorym chirurgicznie (ECTS 2, godz. 30), opieka pielęgniarska nad chorym kardiologicznym (ECTS 2, godz. 20), pielęgnowanie pacjenta w chorobach metabolicznych (ECTS 3, godz. 40), opieka nad pacjentem chorym laryngologicznie (ECTS 1,5, godz. 25).

Technologie informacyjne (ECTS 2, godz. 30).

Przedmioty pozostające w dyspozycji Uczelni do wyboru:

MODUŁ A (ECTS 5, godz. 105): diagnostyka laboratoryjna (ECTS 1, godz. 25), pielęgniarstwo epidemiologiczne (ECTS 1, godz. 20), wybrane aspekty pielęgniarstwa w gastroenterologii (ECTS 1, godz. 30), wybrane aspekty pielęgniarstwa w okulistyce (ECTS 1, godz. 15), wybrane aspekty pielęgniarstwa w transplantologii (ECTS 1, godz. 15).

MODUŁ B (ECTS 5, godz. 105): zarządzanie zakładami opieki zdrowotnej (ECTS 1, godz. 20), ekonomika zdrowia (ECTS 1, godz. 20) zarządzanie satysfakcją pacjenta (ECTS 1, godz. 15), zarządzanie kadrą pielęgniarską (ECTS 1, godz. 25), zarządzanie jakością w pielęgniarstwie (ECTS 1, godz. 25).

Przedmioty ogólnouczelniane: Etykieta (ECTS 0,5, godz. 4), Ergonomia (ECTS 0,25, godz. 2), Ochrona własności intelektualnej (ECTS 0,25, godz. 2), Szkolenie w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy (ECTS 0,5, godz. 4), Wychowanie fizyczne (ECTS 1, godz. 30).

Na studiach II stopnia realizowany jest język angielski na poziomie biegłości B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego Rady Europy, profilowany zawodowo.

Studia drugiego stopnia niestacjonarne – od roku akademickiego 2013/2014

Program studiów niestacjonarnych drugiego stopnia dla kierunku pielęgniarstwo obejmuje 4 semestry, 1500 godzin zajęć dydaktycznych (ECTS 120), w tym 1250 godzin zajęć teoretycznych i 250 godzin kształcenia praktycznego. Na studiach tych realizowane są moduły w zakresie:

A. nauk społecznych (ECTS 54, godz. 670): teoria pielęgniarstwa (ECTS 3, godz. 30), pielęgniarstwo europejskie (ECTS 2, godz. 30), zarządzanie w pielęgniarstwie (ECTS 6, godz. 70), badania naukowe w pielęgniarstwie (ECTS 2, godz. 20), dydaktyka medyczna (ECTS 5, godz. 60), podstawy psychoterapii (ECTS 3, godz. 40), przedmioty pozostające w dyspozycji Uczelni: biostatystyka (ECTS 2, godz. 30), język angielski (ECTS 8, godz. 120), seminarium dyplomowe (ECTS 1, godz. 40), przygotowanie pracy i egzaminu magisterskiego (ECTS 20, godz. 200), zajęcia fakultatywne do wyboru (ECTS 2, godz. 30): profesjonalizm, prezentacja naukowa, etyka.

B. nauk w zakresie opieki specjalistycznej (ECTS 59, godz. 695): nowoczesne techniki diagnostyczne (ECTS 1, godz. 15), intensywna terapia i pielęgniarstwo w intensywnej opiece medycznej (ECTS 4, godz. 50), opieka pielęgniarska w chorobach przewlekłych nerek (ECTS 3, godz. 30), opieka pielęgniarska w chorobach przewlekłych układu oddechowego (ECTS 4, godz. 50), opieka pielęgniarska nad chorym z cukrzycą (ECTS 2, godz. 30), opieka pielęgniarska z przetoką jelitową (ECTS 2, godz. 25), opieka pielęgniarska nad chorym ze schorzeniami naczyń (ECTS 4, godz. 45), leczenie i pielęgnowanie pacjenta z ranami przewlekłymi (ECTS 3, godz. 40), opieka pielęgniarska nad chorym na stwardnienie rozsiane (ECTS 1,5, godz. 25), opieka pielęgniarska nad pacjentem z chorobami krwi (ECTS 3, godz. 30), opieka pielęgniarska nad chorym psychicznie i jego rodziną (ECTS 5, godz. 50), przedmioty pozostające w dyspozycji Uczelni: leczenie i opieka pielęgniarska w neurochirurgii (ECTS 6, godz. 70), leczenie i opieka pielęgniarska nad chorym w onkologii (ECTS 4, godz. 40), opieka pielęgniarska nad chorym w dermatologii (ECTS 5, godz. 65), opieka pielęgniarska nad chorym w reumatologii (ECTS 4, godz. 50), opieka pielęgniarska nad chorym chirurgicznie (ECTS 2, godz. 15), opieka pielęgniarska nad chorym kardiologicznym (ECTS 2, godz. 20), pielęgnowanie pacjenta w chorobach metabolicznych (ECTS 2, godz. 25), opieka nad pacjentem chorym laryngologicznie (ECTS 1,5, godz. 20).

Technologie informacyjne (ECTS 2, godz. 30).

Przedmioty pozostające w dyspozycji Uczelni do wyboru:

MODUŁ A (ECTS 5, godz. 105): diagnostyka laboratoryjna (ECTS 1, godz. 25), pielęgniarstwo epidemiologiczne (ECTS 1, godz. 15), wybrane aspekty pielęgniarstwa w gastroenterologii (ECTS 1, godz. 35), wybrane aspekty pielęgniarstwa w okulistyce (ECTS 1, godz. 15), wybrane aspekty pielęgniarstwa w transplantologii (ECTS 1, godz. 15).

MODUŁ B (ECTS 5, godz. 105): zarządzanie zakładami opieki zdrowotnej (ECTS 1, godz. 20), ekonomika zdrowia (ECTS 1, godz. 20) zarządzanie satysfakcją pacjenta (ECTS 1, godz. 15), zarządzanie kadrą pielęgniarską (ECTS 1, godz. 25), zarządzanie jakością w pielęgniarstwie (ECTS 1, godz. 25).

Przedmioty ogólnouczelniane: Etykieta (ECTS 0,5, godz. 4), Ergonomia (ECTS 0,25, godz. 2), Ochrona własności intelektualnej (ECTS 0,25, godz. 2), Szkolenie w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy (ECTS 0,5, godz. 4), Wychowanie fizyczne (ECTS 1, godz. 30).

Na studiach II stopnia realizowany jest język angielski na poziomie biegłości B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego Rady Europy, profilowany zawodowo.

Studia drugiego stopnia niestacjonarne – od roku akademickiego 2012/2013

Program studiów niestacjonarnych drugiego stopnia dla kierunku pielęgniarstwo obejmuje 4 semestry, 1515 godzin zajęć dydaktycznych (ECTS 120), w tym 1211 godzin zajęć teoretycznych i 304 godzin kształcenia praktycznego. Na studiach tych realizowane są moduły w zakresie:

A. nauk społecznych (ECTS 54,5, godz. 670): teoria pielęgniarstwa (ECTS 3, godz. 30), pielęgniarstwo europejskie (ECTS 2,5, godz. 30), zarządzanie w pielęgniarstwie (ECTS 5,5, godz. 85), badania naukowe w pielęgniarstwie (ECTS 2, godz. 20), dydaktyka medyczna (ECTS 6, godz. 95), podstawy psychoterapii (ECTS 2,5, godz. 30), przedmioty pozostające w dyspozycji Uczelni: biostatystyka (ECTS 3, godz. 30), język angielski (ECTS 8, godz. 120), przygotowanie pracy i egzaminu magisterskiego (ECTS 20, godz. 200), zajęcia fakultatywne do wyboru (ECTS 2, godz. 30): profesjonalizm, prezentacja naukowa, etyka.

B. nauk w zakresie opieki specjalistycznej (ECTS 58,5, godz. 710): nowoczesne techniki diagnostyczne (ECTS 1, godz. 15), intensywna terapia i pielęgniarstwo w intensywnej opiece medycznej (ECTS 4, godz. 50), opieka pielęgniarska w chorobach przewlekłych nerek (ECTS 2,5, godz. 30), opieka pielęgniarska w chorobach przewlekłych układu oddechowego (ECTS 2,5, godz. 30), opieka pielęgniarska nad chorym z cukrzycą (ECTS 2,5, godz. 30), opieka pielęgniarska z przetoką jelitową (ECTS 2, godz. 25), opieka pielęgniarska nad chorym ze schorzeniami naczyń (ECTS 4, godz. 45), leczenie i pielęgnowanie pacjenta z ranami przewlekłymi (ECTS 3, godz. 40), opieka pielęgniarska nad chorym na stwardnienie rozsiane (ECTS 1,5, godz. 25), opieka pielęgniarska nad pacjentem z chorobami krwi (ECTS 3, godz. 30), opieka pielęgniarska nad chorym psychicznie i jego rodziną (ECTS 3, godz. 40), przedmioty pozostające w dyspozycji Uczelni: leczenie i opieka pielęgniarska w neurochirurgii (ECTS 7, godz. 80), leczenie i opieka pielęgniarska nad chorym w onkologii (ECTS 3, godz. 40), opieka pielęgniarska nad chorym w dermatologii (ECTS 4, godz. 70), opieka pielęgniarska nad chorym w reumatologii (ECTS 7, godz. 80), opieka pielęgniarska nad chorym chirurgicznie (ECTS 2, godz. 15), opieka pielęgniarska nad chorym kardiologicznym (ECTS 2, godz. 20), pielęgnowanie pacjenta w chorobach metabolicznych (ECTS 3, godz. 25), opieka nad pacjentem chorym laryngologicznie (ECTS 1,5, godz. 20).

Technologie informacyjne (ECTS 2, godz. 30).

Przedmioty pozostające w dyspozycji Uczelni do wyboru:

MODUŁ A (ECTS 5, godz. 105): diagnostyka laboratoryjna (ECTS 1, godz. 25), pielęgniarstwo epidemiologiczne (ECTS 1, godz. 15), wybrane aspekty pielęgniarstwa w gastroenterologii (ECTS 1, godz. 35), wybrane aspekty pielęgniarstwa w okulistyce (ECTS 1, godz. 15), wybrane aspekty pielęgniarstwa w transplantologii (ECTS 1, godz. 15).

MODUŁ B (ECTS 5, godz. 105): zarządzanie zakładami opieki zdrowotnej (ECTS 1, godz. 20), ekonomika zdrowia (ECTS 1, godz. 20) zarządzanie satysfakcją pacjenta (ECTS 1, godz. 15), zarządzanie kadrą pielęgniarską (ECTS 1, godz. 25), zarządzanie jakością w pielęgniarstwie (ECTS 1, godz. 25).

Przedmioty ogólnouczelniane: Etykieta (ECTS 0,5, godz. 4), Ergonomia (ECTS 0,25, godz. 2), Ochrona własności intelektualnej (ECTS 0,25, godz. 2), Szkolenie w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy (ECTS 0,5, godz. 4), Wychowanie fizyczne (ECTS 1, godz. 30).

Na studiach II stopnia realizowany jest język angielski na poziomie biegłości B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego Rady Europy, profilowany zawodowo.

Czas trwania kształcenia na kierunku pielęgniarstwo – studia I stopnia i studia II stopnia, rozpoczynających się w roku akademickim 2013/ 2014 i 2012/2013, jest zgodny z aktualnie obowiązującymi standardami kształcenia dla kierunku studiów pielęgniarstwo określonych w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 9 maja 2012 roku (*DZ. U. z 2012 r., poz. 631*) w sprawie standardów kształcenia dla kierunków studiów: lekarskiego, lekarsko-dentystycznego, farmacji, pielęgniarstwa i położnictwa, a dla studiów I stopnia rozpoczynających się w roku akademickim 2011/ 2012 jest zgodny ze standardami kształcenia na kierunku pielęgniarstwo określonymi w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 12 lipca 2007 roku w sprawie standardów kształcenia dla poszczególnych kierunków oraz poziomów kształcenia, a także trybu tworzenia i warunków, jakie musi spełniać uczelnia, by prowadzić studia międzykierunkowe oraz makrokierunki (*Dz. U z 2007r., Nr 164, poz.1166 – załącznik 82*). oraz na studiach I stopnia uzupełniających, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 14 czerwca 2012r. w sprawie szczegółowych warunków prowadzenia studiów pielęgniarzek i położnych, które posiadają świadectwo dojrzałości i ukończyły liceum medyczne lub szkołę policealną albo szkołę pomaturalną, kształcąca w zawodzie pielęgniarki i położnej (*Dz. U. z dnia 06.07.2012r., poz. 770*).

Dobór treści kształcenia uwzględnia zasady współczesnej dydaktyki, w tym głównie łączenia teorii z praktyką. Zajęcia praktyczne i praktyki zawodowe poprzedzone są zajęciami teoretycznymi umożliwiającymi wykorzystanie wiedzy w działaniu.

Prawidłowość doboru treści kształcenia, form zajęć dydaktycznych i metod kształcenia umożliwi osiągnięcie założonych efektów kształcenia określonych dla poszczególnych przedmiotów /modułów.

Kształcenie, którego celem jest zdobycie umiejętności praktycznych, odbywa się w warunkach rzeczywistych, z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich i opiekunów praktyk oraz studentów.

Uczelnia nie wykorzystuje metod i technik kształcenia na odległość.

Obecnie kształcenie na studiach I stopnia niestacjonarnych uzupełniających, tzw. pomostowych realizowane jest w ramach Projektu systemowego pn. „*Kształcenie zawodowe pielęgniarek i położnych w ramach studiów pomostowych*” współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki.

Program studiów I stopnia umożliwia studentowi wybór jednego z trzech przedmiotów (zakażenia szpitalne, język migowy lub promocja zdrowia psychicznego) w zakresie podstaw opieki pielęgniarstwiej. Modułowa konstrukcja programu stwarza możliwość równomiernego obciążenia studentów przez przypisanie modułom takiej samej, powtarzalnej wartości punktowej.

Na studiach realizowany jest język angielski na poziomie biegłości B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego Rady Europy, profilowany zawodowo.

Konstrukcja programu uwzględnia taksonomię celów kształcenia, sekwencyjność przedmiotów oraz łączenie teorii z kształceniem praktycznym. Oceniany program studiów umożliwia osiągnięcie ogólnych i szczegółowych efektów kształcenia oraz uzyskanie zakładanej struktury kwalifikacji.

Na Uniwersytecie Warmińsko-Mazurskim w Olsztynie, jeden punkt ECTS odpowiada efektom kształcenia, których uzyskanie wymaga od przeciętnego studenta 25-30 godzin pracy. Przeciętna liczba godzin pracy obejmuje zajęcia zorganizowane przez Uczelnię

zgodnie z planem studiów i programem kształcenia oraz jego indywidualną pracą. Punkty ECTS przypisywane są wszystkim zajęciom i praktykom zawodowym, w tym zajęciom z zakresu przygotowania i złożenia pracy dyplomowej, a także zajęciom przygotowującym do egzaminu dyplomowego, przewidzianym w programie kształcenia.

Studenci mają możliwość realizacji zajęć z wychowania fizycznego w zakresie 30 godz. (1 ECTS) rocznie przez cały cykl kształcenia. Liczba punktów ECTS, którą student powinien uzyskać wynosi nie mniej niż 180 ECTS, dodatkowo powiększonych o punkty ECTS wynikające z realizacji przedmiotów: etykieta, szkolenie w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy, ergonomia, ochrona własności intelektualnej, technologie informacyjne, zgodnie z *Uchwałą Nr 786 z dnia 25 listopada 2011r. Senatu Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie w sprawie ustalenia wytycznych dla rad podstawowych jednostek organizacyjnych dotyczących uchwalania planów studiów i programów kształcenia studiów wyższych, planów i programów studiów doktoranckich, planów i programów studiów podyplomowych oraz kursów doszkalających*. Liczba punktów ECTS nie zależy od uzyskanej oceny, a warunkiem ich przyznania jest spełnienie przez studenta wymagań dotyczących uzyskania zakładanych efektów kształcenia potwierdzonych zaliczeniem zajęć lub praktyk. Podstawą uznania punktów ECTS są wpisy dokonane w indeksie i karcie okresowych osiągnięć studenta. Zaliczenie każdego semestru wymaga zdobycia nie mniej niż 30 punktów ECTS. Przyjęta punktacja ECTS jest zgodna z przepisami ustalającymi podstawowe wymagania w tym zakresie oraz ze standardami kształcenia na kierunku pielęgniarstwo.

Nakład pracy studenta określony w programie studiów oraz liczba punktów w poszczególnych semestrach są zgodne z wymogami zawartymi w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 5 października 2011 roku w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz.U.2011 Nr 243, poz. 1445) oraz Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 września 2011 roku w sprawie warunków i trybu przenoszenia zajęć zaliczonych przez studenta (Dz.U.2011 Nr 201, poz. 1187).

Zgodnie z Rozporządzeniem MNiSW z dnia 14 września 2011 r. w sprawie warunków i trybu przenoszenia zajęć zaliczanych przez studenta jeden punkt ECTS odpowiada efektom kształcenia, których uzyskanie wymaga od studenta średnio 25-30 godzin pracy, przy czym liczba godzin pracy studenta obejmuje zajęcia organizowane przez Uczelnię, zgodnie z planem studiów oraz jego indywidualną pracą. Punktacja ECTS przypisana do poszczególnych przedmiotów i semestrów jest prawidłowa.

Punkty ECTS przyporządkowane są przedmiotom, natomiast przyznawane są studentom, którzy spełnili wymogi niezbędne do ich zaliczenia (osiągnęli wymagane efekty kształcenia).

Wycena punktowa efektów kształcenia przedmiotów na kierunku pielęgniarstwo prowadzona jest według zasad, które określone są *Uchwałą Nr 786 z dnia 25 listopada 2011r. Senatu Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie*, dodatkowo wycenione zostały wybrane przedmioty: język obcy (2 ECTS - 30 godz.), technologie informacyjne (2 ECTS - 30 godz.), wychowanie fizyczne (1 ECTS - 30 godz.), przedmioty kształcenia ogólnego, przewidziane ofertą uczelnianą (2 ECTS - 30 godz.), przedmioty realizowane w ramach „kształcenia modułowego” przewidziane ofertą wydziałową (2 ECTS - 30 godzin), ergonomia, ochrona własności intelektualnej (0,25 ECTS - 2 godz.), etykieta, bezpieczeństwo i higiena pracy (0,5 ECTS - 4 godz.).

Wycena punktowa pracy dyplomowej wraz z przygotowaniem do egzaminu dyplomowego wynosi: praca licencjacka (5 ECTS), praca magisterska (20 ECTS). Natomiast liczba punktów ECTS wymaganych do ukończenia studiów na kierunku pielęgniarstwo wynosi:

- co najmniej 180 punktów ECTS dla studiów I stopnia – licencjackich stacjonarnych,

- co najmniej 120 punktów ECTS dla studiów II stopnia.
- co najmniej 90 punktów ECTS dla studiów I stopnia – licencjackich niestacjonarnych pomostowych TOK B oraz co najmniej 60 punktów ECTS – TOK A i TOK C

Wzorzec sylabusu przedmiotu/modułu zawiera informacje ogólne obejmujące: nazwę przedmiotu/modułu kształcenia, obszar kształcenia, status przedmiotu, grupę przedmiotów, kod ECTS, kierunek studiów, specjalność, profil kształcenia, forma studiów, poziom studiów, rodzaj zajęć, liczba godzin w semestrze/tygodniu, formy i metody dydaktyczne, formy i warunki zaliczenia, liczba punktów ECTS, przedmioty wprowadzające, wymagania wstępne, nazwa jednostki organizacyjnej realizującej przedmiot, osoby odpowiedzialne za realizację przedmiotu, osoby prowadzące przedmiot, uwagi dodatkowe oraz informacje szczegółowe obejmujące: treści merytoryczne, cele kształcenia, opis efektów kształcenia przedmiotu w odniesieniu do obszarowych i kierunkowych efektów kształcenia, efekty kształcenia (wiedza, umiejętności, kompetencje społeczne), literatura podstawowa i uzupełniająca.

Jednak zakres opracowania poszczególnych sylabusów jest bardzo różnicowany i nie zawsze kompletny uwzględniający wszystkie elementy oraz efekty kształcenia zawarte w matrycach, jak również treści kształcenia, które powinny być kompatybilne z założonymi efektami kształcenia.

Sylabusy przedmiotu/modułu nie są autoryzowane.

Program kształcenia na kierunku pielęgniarstwo realizowany jest w formie: wykładów, ćwiczeń, seminarium, zajęć praktycznych i praktyk zawodowych. Szczególnie istotny na ocenianym kierunku jest obszar kształcenia praktycznego, którego celem jest kształtowanie i doskonalenie umiejętności praktycznych, stopniowe zwiększanie odpowiedzialności studenta za opiekę oraz zdobycie doświadczenia niezbędnego w pracy zawodowej.

Konstrukcja programu uwzględnia taksonomię celów kształcenia, sekwencyjność przedmiotów oraz łączenie teorii z kształceniem praktycznym. Określone cele ogólne i szczegółowe efektów kształcenia umożliwiają uzyskanie zakładanej struktury kwalifikacji. Kształtowanie umiejętności praktycznych w warunkach naturalnych poprzedzone jest kształtowaniem tych umiejętności w warunkach symulowanych – w pracowniach umiejętności pielęgniarstkich.

W ramach kształcenia praktycznego realizowane są efekty kształcenia zawarte w module C i D (podstaw opieki pielęgniarstkiej oraz opieki specjalistycznej).

Zasady kształcenia praktycznego na kierunku pielęgniarstwo określa Zarządzenie Nr 68/2013 Rektora Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie z dnia 28 sierpnia 2013 r. w sprawie praktyk studenckich oraz Regulamin Kształcenia Praktycznego będący załącznikiem do Uchwały Nr 34/2013 Rady Wydziału Nauk Medycznych z dnia 21 lutego 2013 r..

Zajęcia praktyczne i praktyki zawodowe odbywają się na podstawie skierowania z Uczelni oraz porozumienia zawartego przez Uczelnię z instytucją lub firmą, w której student odbywa kształcenie praktyczne. Informacje o odbyciu, przebiegu i zaliczeniu praktyk odnotowywane są w dzienniku praktyk. Praktyka może odbywać się w toku studiów, jednak winna być zaliczona nie później niż wraz z zaliczeniem ostatniego semestru studiów. Zaliczenie praktyk jest jednym z wymogów programowych, które student winien spełnić przed przystąpieniem do egzaminu dyplomowego. Uczelnia sprawuje nadzór dydaktyczno-wychowawczy oraz organizacyjny nad przebiegiem praktyk.

Uczelnia opracowała dokumentację praktyki zawodowej: studia stacjonarne: Karta kompetencji, Dziennik praktyk studenckich, Karta satysfakcji studenta; studia niestacjonarne: Karta kompetencji, Dziennik praktyk zawodowych, Umowa o praktykę, karta satysfakcji studenta, karta oceny jednostki praktyki.

Zgodnie z **§19 Regulaminu Studiów UWM w Olsztynie**, Uczelnia dopuszcza możliwość studiowania według indywidualnego planu studiów i programu kształcenia. Student, legitymujący się co najmniej dobrymi wynikami w nauce może studiować według indywidualnego planu studiów i programu kształcenia. Szczegółowe zasady studiowania według indywidualnego planu studiów i programu kształcenia ustala i zatwierdza rada wydziału, która powołuje również opiekuna naukowego. Ustalenie indywidualnego planu studiów i programu kształcenia polega na rozszerzeniu zakresu wiedzy w ramach studiowanego kierunku lub specjalności, łączeniu dwu lub więcej specjalności w obrębie jednego lub więcej kierunków, a także na udziale studenta w pracach badawczych. Studiowanie według indywidualnego planu studiów i programu kształcenia może prowadzić do skrócenia okresu kształcenia w szkole wyższej. W ramach indywidualnego planu studiów i programu kształcenia zapewnia się szczególną opiekę dydaktyczno-naukową oraz indywidualny dobór treści i form realizacji zajęć. Ponadto zgodnie z **§21 Regulaminu Studiów UWM w Olsztynie**, Dziekan może wyrazić zgodę na studiowanie w trybie indywidualnej organizacji studiów w odniesieniu do studenta: realizującego naukę na dwóch kierunkach/specjalnościach, samodzielnie wychowującego dzieci, niepełnosprawnego, szczególnie zaangażowanego w działalność społeczną w środowisku akademickim, znajdującego się w trudnej sytuacji, uznanej przez dziekana w porozumieniu z wydziałowym organem Samorządu Studenckiego, będącego członkiem sportowej kadry narodowej, rezerwy kadry narodowej lub kadry uniwersyteckiej, bez względu na przynależność klubową oraz odbywających część studiów w innych uczelniach krajowych lub zagranicznych. Indywidualna organizacja studiów polega na ustaleniu indywidualnych terminów realizacji obowiązków dydaktycznych wynikających z planu studiów. Zastosowanie indywidualnej organizacji studiów nie prowadzi do przedłużenia terminu ukończenia studiów. Indywidualna organizacja studiów nie zwalnia z obowiązku uczestniczenia i zaliczania przedmiotów przewidzianych planem studiów i programem kształcenia. Dziekan ustala zasady i tryb indywidualnej organizacji studiów na okres nie dłuższy niż rok akademicki. W przypadku naruszenia przez studenta ustalonych zasad realizacji indywidualnej organizacji studiów lub braku postępów w nauce dziekan może cofnąć zgodę na ten tryb studiów.

2. Zakładane efekty kształcenia, treści programowe, formy zajęć oraz stosowane metody dydaktyczne tworzą spójną całość na studiach I stopnia. W przypadku studiów II stopnia te same zakładane efekty kształcenia przypisywane są kilku przedmiotom, np.: AW16, AU14 – przedmiot Zarządzanie w pielęgniarstwie i Zarządzanie jakością w pielęgniarstwie, AW9 (zna rolę WHO i ICN w rozwoju pielęgniarstwa) – przypisany następującym przedmiotom: Pielęgniarstwo epidemiologiczne, Ekonomia zdrowia.

Ocena końcowa 3 kryterium ogólnego⁴ w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

1) Realizowany program kształcenia umożliwia osiągnięcie zakładanych celów i efektów kształcenia, a także uzyskanie zakładanej struktury kwalifikacji absolwenta oraz spełnienie

wymagań określonych w standardach kształcenia na kierunku pielęgniarstwo. Prawidłowość doboru treści kształcenia, form zajęć dydaktycznych umożliwi osiągnięcie założonych efektów kształcenia określonych dla poszczególnych przedmiotów/modułów

2) Zakładane efekty kształcenia, treści programowe, formy i metody kształcenia nie zawsze tworzą spójną całość. W sylabusach niektórych przedmiotów wskazane treści są bardzo ogólnikowe i nie w pełni odpowiadają zakładanym celom i efektom kształcenia dla kierunku pielęgniarstwo wskazanym w obowiązujących aktualnie przepisach prawa (standardach kształcenia) oraz efekty kształcenia przypisywane są wielokrotnie tym samym przedmiotom.

4. Liczba i jakość kadry dydaktycznej a możliwość zagwarantowania realizacji celów edukacyjnych programu studiów

(Załącznik nr 5 - Nauczyciele akademicy realizujący zajęcia dydaktyczne na ocenianym kierunku studiów, w tym stanowiący minimum kadrowe.)

Zgodnie z Raportem samooceny do minimum kadrowego kierunku „pielęgniarstwo” Uczelnia zgłosiła osiemnastu nauczycieli akademickich, w tym dziesięciu w grupie samodzielnych nauczycieli akademickich oraz ośmiu w grupie nauczycieli ze stopniem naukowym doktora. Uczelnia zgłosiła także 63 nauczycieli prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku i nie stanowiących minimum kadrowego. Zespół wizytujący PKA przeprowadził ocenę spełnienia wymagań dotyczących minimum kadrowego na podstawie przesłanej dokumentacji, dokumentów przedstawionych podczas wizytacji i rozmów przeprowadzonych z władzami Wydziału. Liczba oraz struktura kwalifikacji nauczycieli akademickich stanowiących kadrę nauczającą na kierunku pielęgniarstwo w pełni umożliwia realizację założonych celów i efektów kształcenia. Kadrę te stanowią głównie pielęgniarki i lekarze o znaczącym dorobku naukowym oraz doświadczeniu zawodowym.

Kadra nauczycieli akademickich tworząca minimum kadrowe zapewnia pełne możliwości oferty dydaktycznej dla studentów kierunku pielęgniarstwa. Osoby będące w minimum kadrowym posiadają znaczący dorobek naukowy, realizowany w jednostce ocenianej w ramach struktur Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie. W procesie dydaktycznym uczestniczą nauczyciele akademicy o dużym doświadczeniu praktycznym stosownym do kierunku, poziomu oraz profilu kształcenia. W dorobku naukowym nauczycieli akademickich reprezentujących minimum kadrowe jest duża liczba opublikowanych prac naukowych afiliowanych uczelnią raportowaną.

Zgodnie z Raportem samooceny do minimum kadrowego kierunku „pielęgniarstwo” Uczelnia zgłosiła osiemnastu nauczycieli akademickich, w tym dziesięciu w grupie samodzielnych nauczycieli akademickich oraz ośmiu w grupie nauczycieli ze stopniem naukowym doktora. Zespół wizytujący PKA przeprowadził ocenę spełnienia wymagań dotyczących minimum kadrowego na podstawie przesłanej dokumentacji, dokumentów przedstawionych podczas wizytacji i rozmów przeprowadzonych z władzami Wydziału. W ocenie uwzględniono w szczególności posiadane stopnie naukowe i specjalizację naukową, dorobek, w tym zwłaszcza publikacyjny oraz doświadczenie zdobyte poza Uczelnią. Sprawdzone również obciążenia dydaktyczne w bieżącym roku akademickim oraz złożone oświadczenia o wliczeniu do minimum kadrowego.

Kopie dyplomów znajdujące się w teczkach zostały poświadczane za zgodność z oryginałem. Umowy o pracę oraz akty mianowania zawierają wymagane prawem elementy.

W wyniku weryfikacji teczek osobowych, a w szczególności oświadczeń o wyrażeniu zgody na wliczenie do minimum kadrowego ocenianego kierunku stwierdzono, iż wszystkie osoby zgłoszone do minimum kadrowego spełniają warunki określone w art. 112a ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r. poz. 572, z późn. zm.). Stwierdzono także, że wszystkie osoby zgłoszone do minimum kadrowego spełniają warunki § 13 ust. 2 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 5 października 2011 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. z 2014 r. poz. 131), zgodnie z którym do minimum kadrowego studiów drugiego stopnia i jednolitych studiów magisterskich są wliczani nauczyciele akademicki, dla których uczelnia ta stanowi podstawowe miejsce pracy, zatrudnieni w uczelni na podstawie mianowania albo umowy o pracę, w pełnym wymiarze czasu pracy, nie krócej niż od początku semestru studiów. Analiza obciążenia nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe pozwala na stwierdzenie, że wszyscy nauczyciele akademicki spełniają warunki określone w § 13 ust. 3 ww. rozporządzenia, który stanowi, iż nauczyciel akademicki może być wliczony do minimum kadrowego w danym roku akademickim, jeżeli osobiście prowadzi na danym kierunku studiów zajęcia dydaktyczne w wymiarze co najmniej 30 godzin zajęć dydaktycznych, w przypadku samodzielnych nauczycieli akademickich i co najmniej 60 godzin zajęć dydaktycznych, w przypadku nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora. Do minimum kadrowego na studiach pierwszego stopnia zgłoszono 10 osób: 5 samodzielnych pracowników nauki oraz 5 osób z grupy doktorów. Do minimum kadrowego na stopniu drugim zgłoszono 13 osób w tym: 6 samodzielnych pracowników nauki i 7 osób z tytułem doktora. Dwie osoby z grupy samodzielnych pracowników nauki były zaliczone do minimum kadrowego na pierwszym oraz na drugim stopniu. Podobnie 3 osoby z grupy doktorów były zaliczone do minimum kadrowego pierwszego i drugiego stopnia na ocenianym kierunku.

Na podstawie analizy aktów mianowania, umów o pracę oraz informacji uzyskanych w czasie wizytacji można stwierdzić, iż nauczyciele akademicki stanowiący minimum kadrowe są zatrudnieni w Uczelni od kilkunastu/kilkudziesięciu lat, dla wszystkich nauczycieli Uczelnia stanowi podstawowe miejsce pracy. Z analizy danych dotyczących składu minimum kadrowego studiów pierwszego stopnia na wizytowanym kierunku z okresu ostatnich 5 lat, tj. 2009/2010 – 2013/2014, przedstawionych Zespołowi Oceniającemu PKA w trakcie wizytacji wynika, że 10 spośród nauczycieli zaliczonych do minimum kadrowego w bieżącym roku akademickim było zaliczonych do minimum tego kierunku w roku akademickim 2012/2013, 10 spośród nauczycieli zaliczonych do minimum kadrowego w bieżącym roku akademickim było zaliczonych do minimum tego kierunku w roku akademickim 2011/2012 oraz 2010/2011 - 8, a 9 spośród nauczycieli zaliczonych do minimum kadrowego w bieżącym roku akademickim było zaliczonych do minimum tego kierunku w roku akademickim 2009/2010. Powyższe fakty pozwalają na stwierdzenie, że minimum kadrowe na kierunku „pielęgniarstwo” jest stabilne.

Relacja między liczbą nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe a liczbą studentów jest spełniona. Dla kierunku pielęgniarstwo wynosi: 1:2,03.

Zajęcia z poszczególnych przedmiotów są prowadzone przez nauczycieli akademickich posiadających wykształcenie i specjalizację zgodną z obszarami wiedzy, dziedzin nauki oraz dyscyplin naukowych reprezentowanych przez poszczególne osoby. Zajęcia praktyczne i praktyki zawodowe prowadzone są przez nauczycieli posiadających znaczące doświadczenie zawodowe. Pozwala to na przekazanie wiedzy z uwzględnieniem szczegółowych efektów kształcenia dla poszczególnych przedmiotów. Dobór kadry nauczającej jest prawidłowo przeprowadzony przez Władze Uczelni.

Ważnym elementem polityki kadrowej są systematyczne oceny pracowników. Oceny wszystkich nauczycieli akademickich, z wyjątkiem profesorów tytularnych, przeprowadzane są nie rzadziej niż co 2 lata, a w przypadku profesorów tytularnych nie rzadziej niż co 4 lata. Bardzo istotnym elementem oceny jest opinia studentów wyrażana w anonimowych ankietach. Najważniejszym celem polityki kadrowej Wydziału jest przyspieszenie awansu naukowego pracowników m.in. poprzez:

- systematyczne nagradzanie pracowników za osiągnięcia naukowe,
- wspieranie rozwoju młodych pracowników naukowych. Organizacja konkursów dla pracowników do 35. roku życia o przydział z puli środków na badania statutowe,
- wsparcie i motywowanie do ubiegania się o granty badawcze oraz o wyjazdy, zwłaszcza młodych pracowników, na krajowe i zagraniczne staże naukowe.

W trosce o odpowiednią jakość kształcenia na praktykach zawodowych nadzór nad realizacją praktyki zawodowej w placówce kształcenia praktycznego sprawuje wyznaczona przez dyrektora placówki osoba zatrudniona w danej placówce/przedsiębiorstwie podmiotu leczniczego, posiadająca prawo wykonywania zawodu pielęgniarki/położnej, a nadzór nad realizacją praktyk zawodowych na kierunku pielęgniarstwo w Uczelni sprawuje opiekun/koordynator praktyk powołany przez Dziekana Wydziału Nauk Medycznych.

–

Załącznik nr 6 - Informacja o hospitowanych zajęciach i ich ocena

Podczas wizytacji hospitowano zajęcia realizowane na studiach I stacjonarnych i studiach II stopnia niestacjonarnych, odbywające się w formie ćwiczeń i zajęć praktycznych. Hospitowane zajęcia prowadzono zgodnie z obowiązującymi w procesie dydaktycznym zasadami. Treści kształcenia były adekwatne do rodzaju zajęć. Podczas zajęć w zależności od ich tematu korzystano z różnych metod i środków dydaktycznych. Tematyka hospitowanych zajęć była zgodna z wymaganą na kierunku pielęgniarstwo i wymaganą w standardach kształcenia na tym kierunku studiów.

Ocena końcowa 4 kryterium ogólnego³ w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

- 1) Liczba pracowników naukowo-dydaktycznych i struktura ich kwalifikacji umożliwiają osiągnięcie założonych celów kształcenia i efektów realizacji danego programu.
- 2) dorobek naukowy i kwalifikacje dydaktyczne kadry, zwłaszcza tworzącej minimum kadrowe, są adekwatne do realizowanego programu i zakładanych efektów kształcenia.
- 3) jednostka prowadzi politykę kadrową sprzyjającą podnoszeniu kwalifikacji i zapewnia pracownikom warunki rozwoju naukowego i dydaktycznego.

5. Infrastruktura dydaktyczna i naukowa, którą dysponuje jednostka a możliwość realizacji zakładanych efektów kształcenia oraz prowadzonych badań naukowych

Uczelnia posiada strukturę organizacyjną umożliwiającą sprawną obsługę procesu dydaktycznego i dysponuje infrastrukturą zapewniającą prawidłową realizację celów i efektów kształcenia, tj. bazą dydaktyczną dostosowaną do specyfiki kierunku studiów pielęgniarstwo oraz trybu studiowania, w tym:

- a/ liczba i powierzchnia sal wykładowych, seminaryjnych, ćwiczeń, laboratoriów, pracowni specjalistycznych i komputerowych jest dostosowana do liczby studentów
- b/ pomieszczenia dydaktyczne - sale wykładowe, / sale ćwiczeń i seminaryjne wyposażone są w odpowiadający współczesnym wymogom sprzęt audiowizualny, komputerowy z odpowiednim oprogramowaniem i inny sprzęt dydaktyczny gwarantujący prawidłową realizację treści kształcenia i osiągnięcie efektów kształcenia
- c/ pracownie specjalistyczne z odpowiednim wyposażeniem, w których liczba stanowisk jest adekwatna do powierzchni pomieszczenia i liczby studentów.

Baza dydaktyczna Wydziału Nauk Medycznych UWM w Olsztynie składa się z:

- **Bazy ogólnouczelnianej** opartej o jednostki międzywydziałowe lub bazę udostępnianą przez inne wydziały Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie w ramach usług wzajemnych. W skład bazy ogólnouczelnianej, z której korzystają studenci i pracownicy Wydziału Nauk Medycznych wchodzi ogólnouczelniane sale wykładowe i seminaryjne oraz jednostki świadczące usługi wzajemne na rzecz Wydziału Nauk Medycznych, Biblioteka Uniwersytecka, Studium Wychowania Fizycznego i Sportu, Studium Języków Obcych oraz Centrum Kultury i Języka Polskiego dla Cudzoziemców.
- **Bazy własnej** Wydziału Nauk Medycznych, na którą składa się: Campus Medyczny z Uniwersyteckim Szpitalem Klinicznym w Olsztynie oraz dwa budynki dydaktyczne przy ulicy Żołnierskiej.

W budynku przy ul. Żołnierskiej 14c zlokalizowane są: *Katedra Biologii Medycznej, Katedra Farmakologii i Toksykologii, Katedra Pielęgniarstwa Dziekanat* - znajduje się jedna sala wykładowa, dwie sale seminaryjne oraz osiem sal ćwiczeniowych, z których korzystają głównie studenci kierunku pielęgniarstwo. Budynek przy ul. Żołnierskiej 14 jest obiektem typowo dydaktycznym, na terenie którego znajduje się sześć sal seminaryjnych.

Pracownie umiejętności pielęgniarzkich (*sala 304, 311, 312*) oraz Pracownia promocji zdrowia (*sala 321*) są zlokalizowane przy ul. Żołnierskiej 14c. Sprzęt medyczny znajdujący się w/w pracowni jest wystarczający i pozwala na właściwą realizację treści programowych oraz na kształtowanie umiejętności praktycznych w warunkach symulowanych w przypadku realizacji zajęć z jedną grupą studencką.

Pomoce dydaktyczne stanowiące wyposażenie pracowni umiejętności pielęgniarzkich oraz pracowni promocji zdrowia, chociaż odpowiadają potrzebom kształcenia, wymagają dla zapewnienia jakości kształcenia pielęgniarzek na poziomie studiów I stopnia stałego uzupełniania o nowoczesne pomoce dydaktyczne, umożliwiając osiągnięcie efektów kształcenia w zakresie umiejętności na wizytowanym kierunku na optymalnym poziomie oraz w warunkach lokalowych dostosowanych do liczby studentów a liczba stanowisk pracy w pracowniach powinna stwarzać możliwości wielokrotnego powtórzenia ćwiczenia każdemu studentowi.

Uczelnia zapewnia dostęp do: zasobów Wirtualnej Biblioteki Nauki; biblioteki wyposażonej w księgozbiór związany z kierunkiem studiów i obejmujący co najmniej aktualne pozycje wskazane jako literatura podstawowa i uzupełniająca dla poszczególnych przedmiotów realizowanych w ramach wizytowanego kierunku studiów, w liczbie egzemplarzy zapewniającej studentom w miarę swobodny dostęp.

Zasoby Uniwersyteckiej Biblioteki UWM w Olsztynie obejmują: polskie bazy bibliograficzne (Bazy BN, Polska Bibliografia Lekarska, Problemy Niepełnosprawnych), zagraniczne bazy abstraktowe (Medline, SCOPUS, Web of Science), serwisy pełnotekstowe – konsorcja czasopism zagranicznych (EBSCO, Elsevier, ProQuest, Springer, Wiley Online Library) oraz książki elektroniczne (IBUK Libra, eBook Academic Collection (EBSCOhost)).

Biblioteka Uniwersytecka UWM w Olsztynie oferuje czytelnikom: 720 miejsc czytelnianych, 400 stanowisk komputerowych, 8 kabin do pracy indywidualnej, 4 sale dydaktyczne (łącznie 150 miejsc) oraz salę konferencyjną na 350 miejsc.

Księgozbiór Biblioteki Uniwersyteckiej UWM w Olsztynie liczy 918 640 wol./jedm. w tym: wydawnictwa zwarte (książki) – 740 876 wol., czasopisma – 175 036 wol., zbiory specjalne – 62 728 jedm.

Godziny otwarcia biblioteki i czytelni umożliwiają korzystanie z księgozbioru studentom wszystkich form kształcenia.

Uniwersytecka Biblioteka dysponuje stanowiskiem dla osób niepełnosprawnych. Stanowiska dla osób niepełnosprawnych znajdują się w:

- Czytelni Internetowej – I piętro (3);
- Czytelni Czasopism, Informacji Naukowej – I piętro (2);
- Kolekcjach Dziedzinowych: Żółta, Zielona, Niebieska – II piętro (3);
- Kolekcji Dydaktycznej – parter (2) ;
- Oddziale Zbiorów Specjalnych – I piętro (1).

Stanowiska dla osób niepełnosprawnych wyposażone są:

- w specjalistyczne oprogramowanie ułatwiające pracę na komputerze osobom z wadami wzroku i słuchu: JAWS - powiększanie i udźwiękowianie systemu Windows i dokumentów tekstowych; MAGIC - powiększanie i udźwiękowianie aplikacji komputerowych; Abbyy Fine Reader - konwersję i interpretację zeskanowanego obrazu
- przenośne powiększalniki tekstu RUBBY XL-HD,
- słuchawki,
- skanery (Czytelnia Internetowa, Kolekcja Zielona).
- drukarkę Braille'a (Oddział Zbiorów Specjalnych).

Zasady korzystania z ww. stanowisk określono w dziale VII Regulaminu korzystania ze zbiorów Biblioteki Uniwersyteckiej

Uczelnia, uwzględniając liczbę studentów na kierunku pielęgniarstwo, zapewnia odbywanie kształcenia praktycznego - zajęć praktycznych i praktyk zawodowych na studiach I stopnia we wskazanych dalej jednostkach, tj.: oddziałach: internistycznym, chirurgicznym, pediatrycznym (niemowlęce, patologii noworodka), neurologicznym, psychiatrycznym, medycyny ratunkowej, intensywnej terapii, opieki długoterminowej, położniczym i ginekologicznym w wieloprofilowych szpitalach o zasięgu regionalnym; ośrodkach pielęgniarstwa opieki domowej, środowiskowej i szkolnej oraz hospicjach a na studiach II stopnia w specjalistycznych przedsiębiorstwach podmiotu leczniczego i placówkach oświatowo-wychowawczych.

Kształcenie praktyczne odbywa się na bazie własnej (Uniwersytecki Szpital Kliniczny w Olsztynie ul. Warszawska 30) oraz w podmiotach leczniczych, z którymi Uczelnia podpisała umowy porozumienia na ich realizację. Uczelnia posiada dokumentację potwierdzającą zawarcie długoterminowych umów z podmiotami, w których realizowane są zajęcia praktyczne i praktyki zawodowe nie będącymi w strukturze uczelni:

- Wojewódzki Szpital Specjalistyczny w Olsztynie, ul. Żołnierska 18
- Wojewódzki Specjalistyczny Szpital Dziecięcy w Olsztynie, ul. Żołnierska 18 a

- Miejski Szpital Zespolony w Olsztynie, ul. Niepodległości 44
- Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z Warmińsko- Mazurskim Centrum Onkologii w Olsztynie al. Wojska Polskiego 37
- Samodzielny Publiczny Zespół Gruźlicy i Chorób Płuc w Olsztynie ul. Jagiellońska 78
- Wojewódzki Zespół Lecznictwa Psychiatrycznego w Olsztynie, al. Wojska Polskiego 35
- Grupowa Praktyka Pielęgniarek Medycyny Szkolnej „VITA” s.c., ul. Dworcowa 48/43.
- Szpital Powiatowy im. Jana Mikulicza w Biskupcu ul. Armii Krajowej 8
- Powiatowy Zespół Opieki Zdrowotnej w Ostródzie ul. Wł. Jagiełły 1
- Centrum Opieki Paliatywnej im. Jana Pawła II w Olsztynie ul. Wojska Polskiego 30.

Kryteria doboru zakładów opieki zdrowotnej i innych podmiotów prawnych realizujących praktyczną naukę zawodu są ustalone przez Uczelnie i uwzględniają osiągnięcie założonych celów i efektów kształcenia na kierunku pielęgniarstwo, obejmując w szczególności: *wykształcenie kadry w zakresie pielęgniarstwa, wyposażenie zakładu w nowoczesną aparaturę i sprzęt, doświadczenie personelu w pracy ze studentami, charakter i zakres świadczeń umożliwiające realizację celów kształcenia, zgodność realizowanych usług z obowiązującymi standardami i wg właściwych procedur, możliwość udziału studentów w wykonywaniu podstawowych czynności z zakresu pielęgniarstwa, dostępność do dokumentacji medycznej pacjenta dla celów opieki pielęgniarstwiej, otwartość personelu medycznego na współpracę w procesie nauczania, dostępność biblioteki w placówce, dostępność pomieszczeń dydaktycznych do realizacji zajęć oraz dostępność zaplecza socjalnego.*

Uczelnia posiada dokumentację potwierdzającą zawarcie długoterminowych umów z podmiotami realizującymi zajęcia praktyczne i praktyki zawodowe nie będącymi w strukturze Uczelni. Podmioty te zapewniają pełne warunki do osiągnięcia zamierzonych efektów kształcenia.

Uczelnia zapewnia dostęp do zaplecza socjalnego i sanitarno-higienicznego adekwatnego do liczby studentów.

Infrastruktura dydaktyczna uczelni jest przystosowana do potrzeb studentów niepełnosprawnych.

W ocenie studentów Uczelnia zapewnia bazę materialną, niezbędną do osiągnięcia końcowych efektów kształcenia na ocenianym kierunku studiów, a także uwzględniającą potrzeby osób niepełnosprawnych.

Studenci dobrze oceniają dostosowanie bazy dydaktycznej i naukowej do możliwości osiągnięcia deklarowanych efektów kształcenia.

W opinii studentów w księgozbiornie Biblioteki dostępna jest literatura wymagana przez prowadzących. Studenci ocenili także pozytywnie warunki kształcenia w instytucjach, w których odbywają się praktyki zawodowe.

Ocena końcowa 5 kryterium ogólnego⁴ w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryterium szczegółowego

Baza dydaktyczna służąca do realizacji procesu kształcenia na kierunku pielęgniarstwo umożliwi osiągnięcie założonych efektów kształcenia na ocenianym kierunku studiów pielęgniarstwo o profilu praktycznym.

Baza materialna Uczelni uwzględnia potrzeby osób niepełnosprawnych.

6.Badania naukowe prowadzone przez jednostkę w zakresie obszaru/obszarów kształcenia, do którego został przyporządkowany oceniany kierunek studiów

Ze względu na charakter praktyczny studiów obecnie badania naukowe prowadzone są w zakresie badań porównawczych, skupiających się na problematyce badań o charakterze środowiskowym. Wyniki tych badań są w wielu przypadkach publikowane w czasopismach krajowych, jak również w czasopismach zagranicznych będących na liście filadelfijskiej.

Uczelnia posiada bardzo dobre wyposażenie sprzętowe dla prowadzenia badań naukowych na kierunku pielęgniarstwo. Możliwości te daje dobra współpraca z innymi jednostkami Uniwersytetu. Pozwala to na prowadzenie badań o charakterze epidemiologicznym, skierowanych na ocenę środowiska pod względem zdrowotności oraz profilaktyki zdrowotnej.

Badania naukowe są przeprowadzane w oparciu o własną uczelnianą bazę naukową. W chwili obecnej tematyka badań jest również skorelowana z działaniami na innych wydziałach Uniwersytetu. Uczelnia nie ma przeznaczonych własnych środków na badania naukowe w zakresie kierunku pielęgniarstwo. Rozdział środków finansowych otrzymanych w formie dotacji podmiotowej na utrzymanie potencjału badawczego z Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego (376261pln/2011, 366650/2012, 413400pln/2013) jest przeznaczony na cały Wydział Nauk Medycznych, bez szczegółowego rozdziału na kierunki. Rozdział środków dotacji celowanej z Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego (kwota 42300pln) jest rozdzielana na podstawie wyników konkursu wewnętrznego – granty wydziałowe, nie istnieje podział tych środków na kierunki reprezentowane na wydziale. Środki te pozwalają na prowadzenie badań na wysokospecjalistycznej aparaturze, umożliwia również uzyskanie wyników, które są podstawą do możliwości publikowania w renomowanych czasopismach z punktacją IF, zachowując afiliację dla uczelni.

Część badań naukowych opiera się o współpracę z innymi jednostkami uniwersyteckimi bądź szpitalnym. Godnym podkreślenia jest zatrudnianie jako nauczycieli akademickich przedstawicieli innych kierunków na Wydziale i podtrzymywanie w ten sposób więzi z ośrodkami naukowymi i ośrodkami realizującymi praktyczne aspekty zawodu

W opinii studentów, Wydział stwarza im odpowiednie możliwości uczestnictwa w badaniach naukowych. W ramach prowadzonych projektów studenci włączeni są aktywnie zarówno w prace merytoryczne, organizacyjne, a także uczą się jak pozyskiwać finansowanie z różnych źródeł. Najpowszechniejszą formą uczestnictwa studentów w badaniach naukowych jest ich zaangażowanie w działalność kół naukowych, których członkowie chcąc się rozwijać naukowo szukają możliwości właśnie w projektach badawczych.

Studenci kierunku pielęgniarstwo najliczniej działają w ramach Koła Naukowego Pielęgniarstwa i Nauk o Zdrowiu - powołanego przy Katedrze Pielęgniarstwa oraz w ramach Studenckiego Koła Naukowego Badań w Zdrowiu Publicznym – powołanego przy Katedrze Zdrowia Publicznego, Epidemiologii i Mikrobiologii.

Głównym celem funkcjonowania Koła Naukowego Pielęgniarstwa i Nauk o Zdrowiu jest pogłębianie wiedzy z zakresu nauk o zdrowiu, analiza spostrzeżeń dotyczących jakości w opiece pielęgniarstwa, rozwijanie zainteresowań zawodowych studentów, wdrażanie studentów do prowadzenia badań naukowych w dziedzinie pielęgniarstwa oraz gromadzenie i opracowywanie materiałów dotyczących historii i tradycji zawodu pielęgniarstwa. W ubiegłym roku akademickim w ramach działalności Koła zebrano obszerny materiał faktograficzny dotyczący dotychczasowej działalności Koła, przygotowano wystawę przedstawiającą historię zawodu pielęgniarstwa, dodatkowo z okazji setnej rocznicy urodzin Heleny Dąbrowskiej poświęconą jej notkę bibliograficzną oraz monografię.

Głównym celem funkcjonowania Studenckiego Koła Naukowego Badań w Zdrowiu Publicznym jest pogłębianie wiadomości na temat zdrowia publicznego, wdrażanie do udziału w pracach naukowo – badawczych prowadzonych przez Katedrę Pielęgniarstwa, kształtowanie umiejętności prowadzenia badań naukowych oraz organizacji konferencji naukowych, rozwijanie umiejętności współpracy z innymi organizacjami i kołami

naukowymi. W ubiegłym roku akademickim w ramach działalności Koła przeprowadzono wstępne badania na temat sytuacji pielęgniarek, przygotowano dwa wystąpienia wygłoszone podczas VIII Międzynarodowej Konferencji Naukowo – Szkoleniowej pt. „Życiodajna śmierć – pamięci Elizabeth Kubler-Ross” oraz opublikowano pracę w monografii naukowej pt. „W drodze do brzegu życia – tom XI”.

Ocena końcowa 6 kryterium ogólnego⁴ w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryterium szczegółowego

Uczelnia oferuje dla kierunku pielęgniarstwa bogatą bazę dla badań naukowych. Pozwala to prowadzenie badań o charakterze epidemiologicznym, skierowanych na ocenę środowiska pod względem zdrowotności oraz profilaktyki zdrowotnej.

Część badań naukowych opiera się o współpracę z innymi jednostkami uniwersyteckimi bądź szpitalnym. Godnym podkreślenia jest zatrudnianie jako nauczycieli akademickich przedstawicieli innych kierunków na Wydziale i podtrzymywanie w ten sposób więzi z ośrodkami naukowymi i ośrodkami realizującymi praktyczne aspekty zawodu.

Wydział wspiera ruch kół naukowych, włącza ich uczestników do organizowania konferencji i seminariów, a nawet publikowanie wyników prac studenckich

7. Wsparcie studentów w procesie uczenia się zapewniane przez Uczelnię

Zasady rekrutacji na studia w Uniwersytecie Warmińsko-Mazurskim określają uchwały Senatu:

- Uchwała Nr 908 Senatu Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie z dnia 27 kwietnia 2012 r. w sprawie zasad i trybu przyjmowania kandydatów na I rok studiów stacjonarnych w 2013 r. (ze zmianami: Uchwała Nr 990 Senatu UWM w Olsztynie z dn. 22 czerwca 2012 r. oraz 91 z dnia 30 listopada 2012 r.),
- Uchwała Nr 909 Senatu Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie z dnia 27 kwietnia 2012 r. w sprawie zasad i trybu przyjmowania kandydatów na I rok studiów niestacjonarnych w 2013 r. (ze zmianami: Uchwała Nr 92 Senatu UWM w Olsztynie z dnia 30 listopada 2012 r.).

Rekrutacja odbywa się elektronicznie za pośrednictwem systemu internetowej Rejestracji Kandydatów (IRK).

Warunki rekrutacji na studia I stopnia nie odbiegają od ogólnopolskich standardów. Postępowanie rekrutacyjne uwzględnia pięć przedmiotów: biologię, chemię, fizykę i astronomię, matematykę oraz język obcy nowożytny. Wybierane są trzy przedmioty.

Warunkiem ubiegania się o przyjęcie na studia drugiego stopnia (magisterskie) jest posiadanie dyplomu ukończenia studiów pierwszego stopnia (zawodowych) na kierunku pielęgniarstwo. Głównym kryterium naboru jest ranking ostatecznego wyniku studiów (bez wyrównania do pełnej oceny) w ramach określonego limitu miejsc.

Wydziałowa Procedura rekrutacji na studia drugiego stopnia jest podana do publicznej wiadomości, podobnie jak warunki rekrutacji na I stopień studiów. Głównym kryterium naboru jest ranking ostatecznego wyniku studiów (bez wyrównania do pełnej oceny) w ramach określonego limitu miejsc. Procedura taka jest przejrzysta i nie narusza zasady równych szans, ponieważ jest podana z wyprzedzeniem. Warunki rekrutacji są dostosowane do potencjału dydaktycznego jednostki. Zasady i procedury rekrutacji na studia są przejrzyste.

Studenci przyznali, iż każdy ma równe szanse dostania się na wybrany przez nich kierunek - pielęgniarstwo. Przedmiotybrane pod uwagę podczas rekrutacji, są w odczuciu studentów pewną podstawą dla kierunku, zatem dobór kandydatów mających podobny zasób wiedzy jest jak najbardziej uzasadniony.

Nakład pracy i czasu niezbędny do osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia jest określony prawidłowo. W opinii studentów, gdy konieczne są dodatkowe godziny, obszerniejsze wyjaśnienia zagadnień, zawsze kadra dydaktyczna oraz Władze Wydziału przychylne są do propozycji studentów.

Studenci obecni na spotkaniu z zespołem oceniającym zadeklarowali pełną znajomość wymagań egzaminacyjnych.

Studenci są informowani o możliwościach powtórzenia egzaminu oraz o możliwościach skorzystania z egzaminu komisyjnego.

System oceny osiągnięć studentów jest każdorazowo przedstawiany podczas pierwszych zajęć w semestrze. Za każdym razem określona jest forma zaliczenia końcowego oraz formy bieżącej weryfikacji postępów w nauce. Nauczyciele akademicy konsekwentnie stosują się do ustalonych zasad. Wśród stosowanych form należy wskazać m.in. pisemne testy wiedzy oraz odpowiedzi ustne.

Zdaniem studentów system oceny jest zorientowany na proces uczenia się, jest przejrzysty oraz zapewnia obiektywne formułowanie ocen. Prowadzący stawiają przejrzyste i zrozumiałe kryteria oraz sprawiedliwie oceniają prace. W razie potrzeby studenci otrzymują od wykładowców wskazówki dotyczące swoich prac i dokładne wyjaśnienie sformułowanych ocen.

Studenci ocenianego kierunku zapoznali się z efektami kształcenia jakie powinni osiągnąć po zakończeniu danego przedmiotu. Według nich są wyrażone w sposób przejrzysty.

Studenci wizytowanego kierunku posiadają możliwość wyjazdów do innych ośrodków akademickich w ramach programu Erasmus oraz w Polsce w ramach programu MOSTum (Mobilność Studentów Uczelni Medycznych).

W przypadku programu Erasmus w roku akademickim 2013/2014 studenci mieli możliwość wyjechać na 5 Uczelni w Turcji. W roku akademickim 2014/2015 będą mieli możliwość wyjechać do Włoch (Universita Degli Studi do Cagliari, University of Sassari) oraz do Turcji (Mustafa Kemal University, Istanbul Medipol Universitesi).

Jednak do tej pory żaden student ocenianego kierunku nie skorzystał z żadnego z tych programów. Studenci podkreślają, że oferta wymian międzynarodowych nie była dla nich atrakcyjna. Również ze względu na specyfikę procesu kształcenia na kierunku pielęgniarstwo oraz związane z tym wymogi dotyczące kwalifikacji zawodowych nie było dotychczas zainteresowanych programami mobilnościowymi. Wśród studentów nie jest zbyt powszechna wiedza na temat wspomnianych możliwości, jednak nie ma także zainteresowania taką wymianą. Studenci są w dużym stopniu poinformowani o systemie ECTS. Potrafili wytłumaczyć zasady systemu oraz możliwości jakie ten system im stwarza.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 9 maja 2012 r. w sprawie standardów kształcenia dla kierunków studiów: lekarskiego, lekarsko-dentystycznego, farmacji, pielęgniarstwa i położnictwa na ocenianym kierunku nauczany jest jedynie język angielski. Podczas spotkania z zespołem oceniającym studenci podkreślili, iż język ten nauczany jest tylko na jednym stopniu trudności. W przypadku studiów pierwszego stopnia B1 oraz w przypadku studiów drugiego stopnia B2. Jest to spore utrudnienie dla studentów, którzy nigdy nie uczyli się tego języka lub znają go w stopniu zaawansowanym. Sugeruje się wprowadzenie podziału na grupy ze względu na poziom znajomości języka.

Podczas spotkania studenci wyrazili opinię, iż poziom nauczania języków obcych pozwala opanować go także w zakresie specjalistycznym w obszarze studiowanego kierunku.

Ze względu na to, że z wymiany nie skorzystał dotychczas żaden student, należy uznać, że współpraca międzynarodowa w tym zakresie nie wpływa w żaden sposób na możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia.

4. Wszystkie informacje i dokumenty dotyczące procesu kształcenia na Wydziale Nauk Medycznych są dostępne na stronie internetowej Uniwersytetu i Wydziału. W szczególności są to informacje dotyczące:

- zasad i harmonogramu rekrutacji na studia (w tym wydziałowe zasady rekrutacji na studia II stopnia),
- planów i programów kształcenia na poszczególnych kierunkach i specjalnościach,
- efektów kształcenia na poszczególnych kierunkach i stopniach studiów,
- zasad odbywania praktyk studenckich i procesu dyplomowania,
- aktualnych planów studiów, podziału na grupy studenckie, terminów zjazdów na studiach niestacjonarnych, harmonogramów egzaminów dyplomowych,
- działalności kół naukowych,
- dokumentów związanych z polityką jakości kształcenia,
- aktualności, w tym m.in.: zapisy na przedmioty fakultatywne, zapisy na lektoraty, wychowanie fizyczne, przedmioty w ramach modułu ogólnouczelnianego, informacje o wykładach otwartych, konkursy skierowane do studentów itp.

Poza informacjami w formie elektronicznej wybrane informacje dotyczące toku studiów dostępne są również w formie papierowej na tablicach ogłoszeń w dziekanacie oraz przy poszczególnych Katedrach. Na początku semestru nauczyciele akademicki przedstawiają studentom wszystkie niezbędne informacje dotyczące m.in.: potrzebnej literatury, zasad zaliczenia przedmiotu oraz godziny konsultacji. Są one przestrzegane przez prowadzących zajęcia oraz odpowiednio dopasowane do potrzeb studentów. Terminy i formy konsultacji z pracownikami naukowo – dydaktycznymi są dogodne dla potrzeb studentów wszystkich rodzajów studiów. Każdy wykładowca podaje na początku zajęć w jakich dniach i godzinach będzie dostępny dla studentów poza planowymi zajęciami dydaktycznymi. Ponadto większość wykładowców umożliwia ze sobą kontakt drogą elektroniczną. Studenci obecni na spotkaniu z zespołem oceniającym wskazali na bardzo dobry kontakt z nauczycielami akademickimi oraz rzetelne przekazywanie przez prowadzących nauczanych przez nich treści. Studenci mają odpowiednie ich zdaniem możliwości wyboru promotora oraz zaproponowania własnych tematów prac dyplomowych. Wybór promotora pracy dyplomowej następuje na zasadzie indywidualnych konsultacji między studentami a opiekunami prac. Studenci nie zgłaszali zastrzeżeń w tej kwestii. Obecni na spotkaniu wyrazili zdanie, iż mogą swobodnie wybrać temat pracy dyplomowej realizowanej pod kierunkiem opiekuna naukowego.

Studenci ocenianego kierunku posiadają dostęp do biblioteki uczelnianej, jej księgozbiór spełnia ich oczekiwania, dlatego też bardzo często z niej korzystają. Godziny otwarcia biblioteki w trakcie semestru dostosowane są do potrzeb studentów.

W opinii studentów dostępność dziekanatu jest odpowiednia. Jakość pracy osób pracujących w dziekanacie również została oceniona przez studentów bardzo dobrze.

Sylabusy zawierają bardzo szczegółowe informacje dotyczące poszczególnych przedmiotów. Opis efektów kształcenia obejmuje wszystkie obszary, tj. wiedzę, umiejętności oraz kompetencje społeczne. Ponadto sylabusy uwzględniają opis wymagań, jakie musi spełnić student, aby uzyskać konkretną ocenę z przedmiotu oraz wykaz form zaliczenia przedmiotów i bieżącej weryfikacji postępów w nauce.

Studenci uważają, iż tak napisane sylabusy są w pełni przydatne w procesie uczenia się. Studenci uważają również, iż zalecane przez nauczycieli akademickich materiały dydaktyczne w pełni pomagają w realizacji zakładanych celów i efektów kształcenia.

Uczelnia nie posiada mechanizmów motywujących studentów do osiągania lepszych efektów kształcenia w formie nagród i wyróżnień, przyznawanych ze środków własnych. Posiada jednak stypendium rektora dla najlepszych studentów przyznawane osobom, które otrzymały wysoką średnią ocen lub posiadają osiągnięcia naukowe, artystyczne lub wyniki sportowe we współzawodnictwie międzynarodowym lub krajowym. Rodzaje osiągnięć naukowych, artystycznych i sportowych uprawniających do ubiegania się o stypendium Rektora dla najlepszych studentów oraz sposób ich udokumentowania określa Regulamin ustalania wysokości, przyznawania i wypłacania świadczeń pomocy materialnej dla studentów Uniwersytetu Warmińsko - Mazurskiego w Olsztynie. Wysokość przyznanego stypendium Rektora dla najlepszych studentów, zależna jest od liczby uzyskanych punktów (zgodnie z wykazem, który jest ogólnie dostępny dla studentów). Wspomniany wykaz pozwala na sprawiedliwą, ocenę osiągnięć naukowych i sportowych. W opinii studentów, przedstawionej podczas spotkania, obowiązujące zasady przyznawania Stypendium Rektora są odpowiednie i wystarczająco motywują do osiągania wysokich wyników w nauce oraz osiągania założonych efektów kształcenia.

Przyznawanie świadczeń pomocy materialnej odbywa się na podstawie Regulaminu ustalania wysokości, przyznawania i wypłacania świadczeń pomocy materialnej dla studentów Uniwersytetu Warmińsko – Mazurskiego w Olsztynie. Stypendia są przyznawane zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, w sposób przejrzysty i sprawny. Regulamin obejmuje wszystkie rodzaje świadczeń pomocy materialnej przewidziane w art. 173 ust. 1 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym.

Podziału dotacji ze środków funduszu pomocy materialnej dokonuje Rektor w porozumieniu z przedstawicielami samorządu zgodnie z art. 174 ust. 2 Ustawy.

Decyzje o przyznaniu stypendium wydawane są odpowiednio przez Wydziałową Komisję Stypendialną oraz Uczelnianą Odwoławczą Komisję Stypendialną, których większość składu stanowią studenci.

Formą wsparcia studentów jest także możliwość uzyskania zakwaterowania w domach studenckich, zlokalizowanych na terenie kampusu uniwersyteckiego. O rozdysponowaniu miejsc w domach studenckich decyduje działająca w Uniwersytecie Warmińsko-Mazurskim Fundacja „Żak”, za główne kryteria kwalifikacji przyjmując odległość miejsca zamieszkania studenta od Uczelni oraz jego sytuację materialną

W odniesieniu do wspierania rozwoju zawodowego, kulturowego i społecznego studentów, działalność Uczelni należy ocenić bardzo pozytywnie. Władze Uczelni są przychylnie inicjatywom studentów oraz chętnie je wspierają, również finansowo.

W Uczelni działa Rada Uczelniana Samorządu Studenckiego, która funkcjonuje na podstawie Regulaminu Samorządu Studenckiego Uniwersytetu Warmińsko – Mazurskiego w Olsztynie. Organom Samorządu zostało udostępnione pomieszczenie wyposażone w materiały biurowe oraz sprzęt komputerowy. Członkowie samorządu uznaje te warunki za wystarczające, przyznali jednak, że w ostatnim czasie Władze Wydziału często zmieniały im biuro, co nie wpływało dobrze na organizację pracy.

W zakresie rozwoju kulturowego, Uczelnia wspiera działalność Samorządu Studenckiego, który zajmuje się m.in. animacją życia kulturalnego na Uczelni. Członkowie samorządu uznali oferowane wsparcie za adekwatne do ich potrzeb i możliwości.

Wsparciem zawodowym studentów, zajmuje się funkcjonujące Biuro Karier. Na stronie internetowej Biura Karier, studenci mogą znaleźć na bieżąco uzupełniane informacje o organizowanych praktykach, stażach, a także oferty pracy. Dodatkowo Biuro zajmuje się organizacją różnych warsztatów i szkoleń z zakresu doradztwa zawodowego, autoprezentacji i

wystąpień publicznych, metod i sposobów poszukiwania pracy. Ponadto Biuro zajmuje się również doradztwem przy tworzeniu dokumentów aplikacyjnych. Na spotkaniu studenci przyznali, że nie wiedzą czym zajmuje się Biuro Karier. Zdaniem studentów działania Biura powinny być bardziej widoczne. Zaleca się przeprowadzanie akcji promocyjnych w celu zachęcenia studentów do skorzystania z proponowanej oferty warsztatów lub szkoleń.

Dziekan może wyrazić zgodę na studiowanie w trybie indywidualnej organizacji studiów w odniesieniu do studenta: realizującego naukę na dwóch kierunkach, samodzielnie wychowującego dzieci, niepełnosprawnego, szczególnie zaangażowanego w działalność społeczną w środowisku akademickim, znajdującego się w trudnej sytuacji, będącego członkiem sportowej kadry narodowej, rezerwy kadry narodowej, odbywających część studiów w innych uczelniach krajowych lub zagranicznych. Indywidualna organizacja studiów polega na ustaleniu indywidualnych terminów realizacji obowiązków dydaktycznych wynikających z planu studiów.

Student, legitymujący się co najmniej dobrymi wynikami w nauce może studiować według indywidualnego planu studiów i programu kształcenia. Szczegółowe zasady ustala i zatwierdza Rada Wydziału, która powołuje również opiekuna naukowego. W ramach indywidualnego planu studiów i programu kształcenia Uczelnia zapewnia szczególną opiekę dydaktyczno-naukową oraz indywidualny dobór treści i form realizacji zajęć.

Szczegółowe zasady opisane są w Regulaminie studiów.

Studenci bardzo rzadko korzystają z ww. form indywidualizacji studiów. Jako powód podali bardzo napięty plan studiów, który w połączeniu z dużą liczbą godzin praktyk zawodowych uniemożliwia im korzystanie z takich możliwości.

W spotkaniu z Zespołem Oceniającym uczestniczyli studenci wszystkich lat studiów stacjonarnych I stopnia oraz stacjonarnych i niestacjonarnych II stopnia.

Podczas spotkania z ZO PKA studenci pozytywnie wypowiedzieli się na temat opisanych wyżej form opieki naukowej, dydaktycznej i materialnej.

Potwierdzili odpowiedni dostęp do wszelkich informacji związanych z procesem kształcenia, właściwą obsługą administracyjną, oraz możliwość stałego kontaktu z nauczycielami akademickimi, także z wykorzystaniem w tym celu poczty elektronicznej.

Pozytywna ocena studentów dotyczyła również programu studiów, który w uwzględnia przedmioty związane z ich planami zawodowymi, co w połączeniu z odpowiednią organizacją procesu kształcenia sprzyja pogłębianiu wiedzy i umiejętności. Pozostałe pozytywne opinie wyrażane podczas spotkania dotyczyły zaplecza dydaktycznego i socjalnego, które w ocenie studentów jest odpowiednio przystosowane do właściwej realizacji procesu kształcenia. Chwalą sobie dobrze przygotowane do ich potrzeb sale, jak i właściwie dobrane placówki, w których odbywają zajęcia praktyczne. Studenci przyznali jednak, iż na zajęciach praktycznych pod koniec poprzedniego semestru brakowało sprzętu jednorazowego użytku, np. rękawiczki, strzykawki. W opinii studentów również grupy laboratoryjne i na zajęciach praktycznych mogłyby być mniej liczne. Mniejsza liczba osób umożliwiłaby, ich zdaniem, zdobycie lepszych umiejętności praktycznych, koniecznych do wykonywania zawodu pielęgniarki.

Na podstawie pozytywnych opinii wyrażanych przez studentów podczas spotkania z ZO PKA, należy stwierdzić, że bardzo wysoko oceniają system opieki naukowej, dydaktycznej, materialnej i socjalnej funkcjonujący na wizytowanym kierunku. System rozstrzygania skarg i rozpatrywania wniosków jest dla studentów przejrzysty oraz znają procedury podejmowane w przypadku wystąpienia sytuacji problemowych i konfliktowych. Sprawy załatwiane są skutecznie i bez zbędnej zwłoki.

Ocena końcowa 7 kryterium ogólnego⁴ w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

- 1) Zasady i procedury rekrutacji studentów są przejrzyste i zapewniają właściwą selekcję kandydatów na oceniany kierunek studiów.
- 2) Obowiązujący w Uczelni system weryfikacji osiągnięć zapewnia realizację założonych efektów kształcenia. Studenci są we właściwy sposób informowani o wymaganiach egzaminacyjnych oraz formie i sposobie zaliczania przedmiotów.
- 3) Uczelnia zapewnia możliwość mobilności studentów opartą na jasnych zasadach. Studenci mają zapewnioną możliwość uczestnictwa w programach wymian międzynarodowych.
- 4) System opieki dydaktycznej, naukowej i materialnej funkcjonuje w sposób prawidłowy. Studenci pozytywnie wypowiadali się na temat obowiązującego programu studiów oraz systemu odbywania praktyk zawodowych. Należy rozważyć zmniejszenie liczby studentów w grupach na zajęciach praktycznych.

8. Jednostka rozwija wewnętrzny system zapewniania jakości zorientowany na osiągnięcie wysokiej kultury jakości kształcenia na ocenianym kierunku studiów.

Wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia w Uczelni został wprowadzony Uchwałą Nr 355 Senatu z dnia 26 lutego 2010 r. w sprawie wprowadzenia wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia oraz Zarządzeniem Rektora Nr 10/2010 r. w sprawie zasad funkcjonowania Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia w Uniwersytecie Warmińsko-Mazurskim w Olsztynie. Został on następnie zmieniony Uchwałą Nr 198 Senatu z dnia 12 kwietnia 2013 r. w sprawie zmian wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia. Nadzór nad funkcjonowaniem systemu jakości kształcenia sprawuje Rektor. Za wprowadzenie i sprawne funkcjonowanie wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia odpowiedzialni są odpowiednio: właściwy prorektor ds. kształcenia oraz dziekan wydziału, kierownik jednostki ogólnouczelnianej i międzywydziałowej. Procedury przeglądu systemu określone zostały w Zarządzeniu Nr 70/2013 Rektora z dnia 28 sierpnia 2013 r. w sprawie zasad funkcjonowania Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia w Uniwersytecie Warmińsko-Mazurskim w Olsztynie i uaktualnione Zarządzeniem Nr 75/2013 w dniu 12 września 2013 r.

Na Wydziale Nauk Medycznych nadzór nad funkcjonowaniem systemu jakości kształcenia sprawuje Dziekan. Działania związane z funkcjonowaniem Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia koordynuje powołany przez Dziekana – decyzją nr 11/2012 z dnia 15 października 2012 r. – 6-osobowy Wydziałowy Zespół ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia na kadencję 2012 - 2016.

W czasie wizytacji przedstawiono protokoły z posiedzeń Zespołu, na których omawiane były zagadnienia związane z funkcjonowaniem Systemu na Wydziale.

Działania w zakresie doskonalenia jakości kształcenia można odnaleźć w Uczelni już w roku 1999, kiedy to Senat Uniwersytetu dnia 13 grudnia 1999 roku przyjął stanowisko w sprawie rozwoju kształcenia, określając środki oraz metody doskonalenia procesu dydaktycznego i poprawy jakości kształcenia na Uniwersytecie. W roku 2009 wydano zwarte opracowanie p.t. „Wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia na Uniwersytecie Warmińsko-Mazurskim”, w którym ujęto podstawy formalno-prawne zapewniania jakości kształcenia oraz opracowane procedury oceny poszczególnych obszarów jakości kształcenia wraz z wzorcową dokumentacją.

Wewnętrzny system wskazuje priorytetowe działania w zakresie polityki jakości, jak również określa takie elementy systemu jak: instytucjonalne umocowanie, struktura organizacyjna, dokumenty jakości kształcenia, procedury zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia w tym system badań ankietowych. System wyznacza obszary oceny jakości kształcenia, które obejmują:

- dobór i jakość kadry naukowo-dydaktycznej dla kształcenia studentów;
- ofertę programową umożliwiającą nauczycielom akademickim podnoszenie kwalifikacji;
- przygotowanie kryteriów kwalifikacyjnych w zakresie doboru kandydatów oraz ustalenie limitów przyjęć na studia wyższe i trzeciego stopnia;
- opracowanie, monitorowanie i aktualizację planów studiów, programów nauczania oraz ich efektów w tym;
- monitoring i okresowy przegląd programów (z wykorzystaniem regularnych opinii zwrotnych od pracodawców, zewnętrznych ekspertów) i osiągnięć studentów;
- dokumentowanie przebiegu studiów z wykorzystaniem systemu USOS;
- proces dyplomowania z wykorzystaniem systemu antyplagiatowego;
- internacjonalizację programów kształcenia;
- zasoby do nauki oraz środki wsparcia dla studentów;
- ocenianie studentów, doktorantów i słuchaczy studiów podyplomowych;
- systemy informacyjne i publikowanie informacji na temat funkcjonowania Uczelni.

Politykę jakości kształcenia w Uniwersytecie określa uchwała Nr 170 Senatu Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie z dnia 12 marca 2013 r.

Struktura organizacyjna Systemu wyróżnia: Uczelniany Zespół ds. Zapewniania Jakości kształcenia w Uniwersytecie, któremu przypisane są kompetencje związane z koordynacją Systemu. Zespół na kadencję 2012-2016 został powołany Zarządzeniem Rektora Nr 91/2012 z dnia 14 listopada 2012 r. z późn. zm. W skład Zespołu wchodzi: przewodniczący, nauczyciel reprezentujący każdą podstawową jednostkę organizacyjną, przedstawiciele jednostek ogólnouczelnianych i międzywydziałowych, dwóch studentów wskazanych przez Radę Uczelnianą Samorządu Studenckiego, jeden doktorant, przedstawiciel administracji z jednostki, której zakres działania obejmuje audyty. Ponadto w strukturze Systemu funkcjonuje powoływany przez Radę Wydziału Zespół ds. Wewnętrznej Oceny Jakości Kształcenia na kierunku pielęgniarstwo. Zespół koordynuje działania związane z wprowadzaniem i funkcjonowaniem Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia na kierunku. Za wprowadzenie i funkcjonowanie Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia na poziomie Uczelni odpowiedzialny jest prorektor ds. kształcenia, a na poziomie Wydziału – Dziekan.

Na Wydziale Nauk Medycznych już w 2009 r. został powołany Zespół ds. oceny systemu zapewnienia jakości kształcenia na kierunku pielęgniarstwo (uchwała Rady Wydziału Nr 33/09 z dnia 15 października 2009 r.). Zadaniem Zespołu było podejmowanie działań na rzecz doskonalenia wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia na kierunku pielęgniarstwo. Rada Wydziału w dniu 11 marca 2010 r. podjęła uchwałę w sprawie wdrożenia Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia na kierunku pielęgniarstwo, a w dniu 10 czerwca 2010 r. powołała Wydziałowy Zespół ds. Zapewniania Jakości Kształcenia. Obecnie System został dostosowany do zmian określonych w Systemie Uczelnianym. System wyznacza następujące priorytety:

- monitorowanie i weryfikacja efektów kształcenia na wszystkich poziomach kształcenia i formach studiów,
- opracowanie procedury ewaluacji oraz doskonalenia efektywności Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia,

- opracowanie procedury przeprowadzania samooceny funkcjonowania jednostki, ze szczególnym uwzględnieniem sposobu realizacji zadań przewidzianych procedurami Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia,
- powiązanie obszarów kształcenia z potrzebami społecznymi i gospodarczymi kraju oraz regionu, z jednoczesnym podniesieniem stopnia przygotowania absolwentów,
- upowszechnianie idei uczenia się przez całe życie, której efektem jest nabywanie przez osoby uczące się kompetencji do wykonywania zadań wynikających z faktu kształtowania się nowych zawodów, funkcji i ról w społeczeństwie,
- zapewnienie łączności nauczania z badaniami naukowymi,
- zwiększenie podmiotowości studentów w procesie kształcenia,
- podnoszenie prestiżu, atrakcyjności, konkurencyjności UWM na krajowym i zagranicznym rynku edukacyjnym, poprzez podjęcie działań zmierzających do uzyskania certyfikatów i wyróżnień, przyznawanych przez instytucje akredytujące krajowe i zagraniczne,
- podnoszenie jakości procesu dydaktycznego poprzez doskonalenie kompetencji dydaktycznych nauczycieli akademickich,
- opracowanie systemu motywującego nauczycieli akademickich do działań projakościowych w obszarze dydaktyki.

Analizie i ocenie poddawane są następujące elementy procesu dydaktycznego:

1. dobór i jakość kadry naukowo-dydaktycznej, gwarantującej prowadzenie zajęć dla studentów przez wykwalifikowaną i kompetentną kadre,
2. przygotowanie kryteriów kwalifikacyjnych w zakresie doboru kandydatów oraz ustalanie limitów przyjęć na studia,
3. opracowywanie, monitorowanie i aktualizacja planów studiów i programów kształcenia oraz tworzenie procedur monitorowania i weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów kształcenia, uwzględniające stosowanie wymagań w zakresie:
 - konstruowania planu studiów i programu kształcenia, z zachowaniem przyjętych w Uczelni wytycznych,
 - oceny efektów kształcenia z zachowaniem zasad określonych w Europejskim Systemie Transferu i Akumulacji Punktów (ECTS),
 - spełniania wymagań formalnych związanych z uchwalaniem planów studiów i programów kształcenia,
 - monitorowania i okresowego przeglądu z wykorzystaniem opinii przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego,
 - oferty krajowych programów mobilności studentów,
4. dokumentowanie przebiegu studiów od immatrykulacji do momentu zaliczenia ostatniego semestru studiów, z wykorzystaniem narzędzi informatycznych dostępnych w Uniwersyteckim Systemie Obsługi Studiów (USOS),
5. przygotowanie i wykonanie pracy dyplomowej oraz złożenie egzaminu dyplomowego, a także przygotowanie i wykonanie pracy doktorskiej z wykorzystaniem informatycznego systemu antyplagiatowego,
6. internacjonalizacja programów kształcenia, uwzględniająca:
 - zakres oferty w językach obcych kierowanej do studentów polskich i cudzoziemców,
 - zakres zagranicznych programów mobilności studentów,
7. ocenianie studentów i słuchaczy studiów podyplomowych z zachowaniem konieczności publikowania kryteriów i procedur oceny,
8. systemy informacyjne i publikowanie informacji służące pozyskiwaniu i poszerzaniu zakresu wiedzy na temat funkcjonowania uczelni, ze szczególnym uwzględnieniem

charakterystyki procesu dydaktycznego (publikowanie w formie elektronicznej planów studiów i programów kształcenia: sylabusów i efektów kształcenia, procedur toku studiów),

9. realizacja badań ankietowych wśród studentów, obejmująca:

- ocenę pracy pracowników naukowo-dydaktycznych oraz dydaktycznych,
- ocenę pracy pracowników dziekanatu,
- ocenę oferty dydaktycznej Wydziału oraz procesu dydaktycznego i jego kierunków rozwoju.

Za politykę jakości kształcenia na Wydziale Nauk Medycznych odpowiada: Rada Wydziału, Władze Wydziału, Wydziałowy Zespół ds. Zapewniania Jakości Kształcenia, Rada Programowa Kierunku Pielęgniarstwo, Zespół ds. Wewnętrznej Oceny Jakości Kształcenia na kierunku pielęgniarstwo, a także: nauczyciele akademicy, realizując program nauczania, pracownicy administracyjni, zapewniając obsługę procesu dydaktycznego oraz studenci, wpływając na poziom procesu dydaktycznego. Wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia określa zakres kompetencji poszczególnych osób pełniących określone funkcje na Wydziale i Uczelni oraz gremiów.

Rada Wydziału zatwierdza główne dokumenty dotyczące rozwoju Wydziału, w tym polityki kształcenia i działań projakościowych w tym zakresie. W kompetencji Rady jest m.in. podejmowanie uchwał dotyczących planów studiów i programów kształcenia, uchwał zatwierdzających zasady i limity rekrutacji oraz powoływanie organów uczestniczących w procesie doskonalenia jakości kształcenia. Zespół oceniający podczas wizytacji zapoznał się z protokołami Rady Wydziału. Na posiedzeniach Rady omawiana była problematyka jakości kształcenia jak: analiza wyników kształcenia, sesji egzaminacyjnych, przegląd programów kształcenia, dobór promotorów i recenzentów, tematyka prac dyplomowych.

Władze Wydziału organizują proces kształcenia, przygotowują ofertę kształcenia i jej zmiany, upowszechniają wiedzę na temat toku studiów, w tym w szczególności związaną z działaniami mającymi na celu poprawę jakości kształcenia na Wydziale. Szczególną rolę odgrywają Prodziekani. Do ich obowiązków należą m.in.: inicjowanie, opracowywanie i wdrażanie programów kształcenia i planów studiów, nadzór i koordynacja procesu dydaktycznego studentów wraz z przygotowaniem związanej z tym dokumentacji, współpraca z Uczelnianym i Wydziałowym Zespołem ds. Zapewniania Jakości Kształcenia, udział w pracach Senackiej Komisji Dydaktycznej i Wydziałowej Komisji Programowej, działania związane z zapewnieniem minimum kadrowego realizowanych kierunków studiów, kreowanie i podejmowanie zadań w zakresie prowadzonej polityki informacyjnej na Wydziale.

Wydziałowy Zespół ds. Zapewniania Jakości Kształcenia przygotowuje procedury ewaluacji jakości kształcenia i koordynuje ich realizację. Do zadań Wydziałowego Zespołu ds. Zapewniania Jakości Kształcenia należy ponadto przedstawienie Radzie Wydziału corocznie do dnia 30 listopada sprawozdania z oceny jakości kształcenia wraz z analizą SWOT, przedstawienie Radzie Wydziału rekomendacji działań na rzecz doskonalenia jakości kształcenia, upowszechnianie wyników analiz jakości kształcenia na Wydziale. Do zadań zespołu należy również współpraca z Biurem ds. Kształcenia, Zespołem ds. Zarządzania Jakością kształcenia oraz Uczelnianym Zespołem ds. Zapewniania Jakości Kształcenia w obszarze działań projakościowych. W skład Zespołu wchodzi: przewodniczący, przedstawiciele nauczycieli akademickich jednostki, przedstawiciel studentów oraz przedstawiciel doktorantów. Wewnętrzny system zakłada, iż wyniki prac Zespołu uwzględniane są w procesie doskonalenia jakości kształcenia.

Rada Programowa Kierunku Pielęgniarstwo zajmuje się oceną planów studiów i programów kształcenia oraz wprowadzaniem do nich zmian. Poddaje analizie efekty kształcenia na realizowanych kierunkach studiów oraz formułuje propozycje ich zmian. Rada

Programowa działa już od 2009 roku. Nowy skład Rady Programowej został powołany uchwałą Rady Wydziału Nauk Medycznych Nr 111/2013 z dnia 9 maja 2013 r. w sprawie powołania nowego składu osobowego Rady Programowej na kierunku pielęgniarstwo. W trakcie wizytacji Zespół oceniający zapoznał się z protokołami z posiedzeń Rady Programowej oraz sprawozdaniem z prac Rady.

Kierownicy Katedr prowadzą systematyczne hospitację zajęć realizowanych w jednostce dydaktycznej, co stanowi, m.in. podstawę do indywidualnej oceny pracy dydaktycznej nauczyciela akademickiego. Do obowiązków kierowników należy opracowanie i przedstawienie harmonogramu konsultacji i seminariów. Kierownicy odpowiadają za rozwój naukowy pracowników oraz podnoszenie ich kwalifikacji dydaktycznych.

Dziewięć Wydziału zobowiązany jest do: przygotowania prowadzenia dokumentacji związanej z przebiegiem studiów, przygotowania protokołów egzaminacyjnych i zaliczeniowych oraz indywidualnych kart osiągnięć studenta, współpracy z innymi jednostkami Uniwersytetu, w tym m.in. z Biurem ds. Kształcenia, Biurem ds. Studenckich, Biurem Karier, Kwesturą, przekazywania informacji dotyczącej planów studiów i programów kształcenia.

Na Wydziale Nauk Medycznych w procesie zarządzania jakością kształcenia na kierunku biorą udział: opiekunowie lat, opiekunowie kół naukowych, pełnomocnik dziekana ds. studentów niepełnosprawnych, pełnomocnik dziekana ds. praktyk oraz koordynator programu ERASMUS.

System badań ankietowych stanowi integralną część Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia i obejmuje swoim zakresem działania społeczność akademicką (nauczycieli akademickich, studentów, doktorantów, słuchaczy studiów podyplomowych i kursów dokształcających), absolwentów Uniwersytetu oraz przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego (pracodawców i przedstawicieli instytucji edukacyjnych, badawczych). Zarządzenie Nr 51/2013 Rektora z dnia 31 maja 2013 r. określa obszary procesu dydaktycznego objęte badaniami ankietowymi, wzory kwestionariuszy ankiet oraz procedury przeprowadzania badań ankietowych. Wewnętrzny system na poziomie Wydziału ma opracowane procedury: hospitacji, rekrutacji, dyplomowania, ankietyzacji. Uchwałą Nr 281/2013 Rady Wydziału Nauk Medycznych z dnia 12 grudnia została wprowadzona procedura hospitacji zajęć dydaktycznych na Wydziale Nauk Medycznych, natomiast uchwałą Nr 282/2013 Rady Wydziału Nauk Medycznych z dnia 12 grudnia 2013 r. została wprowadzona procedura przeprowadzania ankietyzacji wśród studentów. Wyniki ankiet prowadzonych na kierunku pielęgniarstwo zostały przedstawione zespołowi oceniającemu. Rozmowa z prodziekanami Wydziału pozwoliła ustalić, iż wyniki ankiet uwzględniane są w doskonaleniu procesu dydaktycznego i polityce kadrowej. Zespół oceniający otrzymał do wglądu syntezę wyników badań ankietowych za ostatnie trzy lata. Należy zauważyć, że w ramach prac doskonalących, obecnie na Uniwersytecie został przygotowany wspólnie z Samorządem Studentów i przyjęty nowy, ogólnouczelniany formularz ankietowy, w którym studenci oceniają realizację poszczególnych przedmiotów oraz pracę nauczycieli akademickich. Zmodyfikowana Procedura badania ankietowego została wprowadzona Zarządzeniem Rektora Nr 51/2013 z dnia 31 maja 2013 r., w którym załącznik określa kompetencje gremiów i organów uczelni dotyczących badań ankietowych. Trzeba też zauważyć, iż Samorząd studentów ma możliwość wskazania zajęć które, w ich opinii powinni być poddane badaniami ankietowym. Elektroniczna forma ankiety umożliwi uzyskanie większego zwrotu ankiet oraz łatwiejsze zarządzanie ich wynikami. W wyniku niskiej efektywności ankiety elektronicznej (mała zwrotność ankiet), na Wydziale Nauk Medycznych wprowadzono ankietyzację w formie papierowej. Raporty roczne publikowane są na stronie internetowej Wydziału (w zakładce System Zapewniania Jakości Kształcenia). Indywidualna

ocena ankietowa zajęć wysyłana jest do osoby prowadzącej zajęcia oraz kierownika Katedry, w której zatrudniona jest ankietowana osoba.

Na kierunku pielęgniarstwo prowadzone są hospitacje zajęć. Procedura hospitacji przewiduje objęcie tym systemem zgodnie z przyjętym harmonogramem każdego pracownika co najmniej raz na cztery lata oraz wszystkich pracowników w następstwie negatywnych opinii na temat prowadzonych zajęć. Zespół oceniający otrzymał do wglądu arkusze hospitacyjne. W arkuszach znajdowały się uwagi i zalecenia osób hospitujących, np. dotyczące stosowanych metod, pomocy dydaktycznych, umiejętności aktywizacji studentów. Hospitacje pozwoliły też na identyfikację potrzeb i opinii studentów dotyczących doskonalenia metod dydaktycznych. Za prowadzenie badań odpowiada Wydziałowy Zespół ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia. Stałym elementem każdej hospitacji jest rozmowa pohospitacyjna z osobą hospitowaną, mająca na celu podjęcie dalszych możliwych działań służących doskonaleniu jakości procesu dydaktycznego. Protokoły pohospitacyjne są przedmiotem analizy Wydziałowego Zespołu ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia.

Wydziałowy Zespół Zapewnienia Jakości Kształcenia składa coroczny raport samooceny, który jest analizowany przez Uczelniany Zespół Zapewnienia Jakości Kształcenia (Zarządzenie Nr 118/2013 Rektora Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie z dnia 13 grudnia 2013 r.). Wyniki oceny w postaci „Analiza raportów samooceny podstawowych jednostek organizacyjnych oraz jednostek międzywydziałowych i ogólnouczelnianych UWM w Olsztynie za rok akademicki w zakresie funkcjonowania wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia” są publikowane na stronie internetowej UWM. Dodatkowo na podstawie raportów samooceny zespołów wydziałowych Uczelniany Zespół Zapewnienia Jakości Kształcenia publikuje „Zalecenia i rekomendacje działań dla podstawowych jednostek organizacyjnych oraz jednostek międzywydziałowych i ogólnouczelnianych UWM w zakresie doskonalenia funkcjonowania wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia” – dostępne na stronach internetowych UWM.

Pracownicy naukowo-dydaktyczni Wydziału zobligowani są do archiwizowania prac zaliczeniowych, projektowych i egzaminacyjnych. Obecnie prowadzone są prace nad sformułowaniem procedury, która wyposaży Wydziałowy Zespół ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia w kompetencje kontroli tychże prac pod kątem ich skuteczności w procesie weryfikacji przedmiotowych efektów kształcenia

Wewnętrzny system przewiduje również okresową ocenę kadry akademickiej. Ocena ta obejmuje działalność naukową, dydaktyczną i organizacyjną. Prowadzona jest w oparciu o zasady, kryteria określone w Uchwale Nr 249 Senatu z dnia 21 czerwca 2013 r. w sprawie zasad, kryteriów i trybu oceny pracy nauczyciela akademickiego. Uchwałą Nr 178/2012 Rady Wydziału Nauk Medycznych z dnia 18 października 2012 r. została powołana Wydziałowa Komisja Oceniająca nauczycieli akademickich w kadencji 2012-2016. Warto zauważyć, że opinia studentów jest uwzględniana w ocenie okresowej nauczyciela akademickiego.

Studenci, co semestr uczestniczą w elektronicznej ankietyzacji dotyczącej oceny nauczycieli akademickich. Należy zauważyć, że w ramach prac doskonalących, obecnie na Uniwersytecie został przygotowany wspólnie z Samorządem Studentów i przyjęty nowy, ogólnouczelniany kwestionariusz ankietowy, w którym studenci oceniają realizację poszczególnych przedmiotów oraz pracę nauczycieli akademickich. Zmodyfikowana Procedura badania ankietowego została wprowadzona Zarządzeniem Rektora UWM z dnia 31 maja 2013 r., w załączniku do którego określono kompetencje gremiów i organów uczelni dotyczących badań ankietowych.

Kwestionariusz ankiety składa się z 11 pytań podzielonych na 3 działy: informacje podstawowe, formy i metody nauczania, relacja nauczyciel – student. Studenci mają możliwość oceny w pięciostopniowej skali: tak, raczej tak, trudno powiedzieć, raczej nie, nie.

Wzór ankiet należy ocenić bardzo pozytywnie. Umożliwia on studentom w przejrzysty i zrozumiały sposób wyrazić opinię o pracy Uczelni. Jednakże brakuje miejsca na ewentualne inne uwagi studenta.

Studenci mają dostęp do informacji związanych z wynikami monitorowania jakości procesu kształcenia. Przedstawiciele studentów obecni w gremiach odpowiedzialnych za ten proces przekazują informacje w tym zakresie pozostałym studentom. Mają oni świadomość jak ważna jest jakość kształcenia i są świadomi swojej roli w funkcjonującym na Wydziale procesie zapewniania jakości kształcenia. Przedstawiciele WRSS aktywnie uczestniczą w posiedzeniach Rady Wydziału oraz pozostałych gremiów mających na celu podnoszenie jakości kształcenia. Władze Wydziału prowadzą otwartą politykę informacyjną skierowaną do studentów dotyczącą jakości kształcenia. Wyniki oceny nauczycieli akademickich znane są studentom, którzy widzą efekty płynące z ewaluacji.

System Zapewnienia Jakości zakłada publikowanie na stronie internetowej Uniwersytetu oraz Wydziału sprawozdania z audytów wydziałowych. Ponadto sprawozdania i audyty przedkładane są Radzie Wydziału. Wnioski z audytów wydziałowych są przekazywane Senatowi Uniwersytetu. Rozmowa z władzami Wydziału pozwala ustalić, że coraz szerszy zakres informacji skierowanej do studentów oferuje system USOS. Oprócz ocen z zaliczeń i egzaminów za pośrednictwem USOS udostępniane są sylabusy poszczególnych modułów, zawierające treści zajęć, przedmiotowe efekty kształcenia oraz ich odniesienie do efektów kierunkowych i obszarowych, formy i metody dydaktyczne, warunki zaliczenia oraz kalkulację punktów ECTS. Studenci mają dostęp do informacji związanych z wynikami monitorowania jakości procesu kształcenia i uzyskiwaniu efektów kształcenia. Przedstawiciele studentów obecni w gremiach odpowiedzialnych za ten proces przekazują informacje w tym zakresie pozostałym studentom.

2. Przedstawiciele studentów uczestniczą w procesie optymalizacji osiągniętych efektów kształcenia, opiniują plan i program studiów, mają realny wpływ na zmiany w nim dokonywane. Studenci często też wychodzą z własną inicjatywą dotyczącą udoskonalania programu studiów. Wskazówki interesariuszy zewnętrznych znajdują swoje odzwierciedlenie w formułowaniu efektów kształcenia oraz przygotowywaniu planów studiów i programów kształcenia. W wyniku badania sporządzono Raport z badania ankietowego na temat: „Losy zawodowe absolwentów UWM” przeprowadzonego wśród absolwentów rocznika 2011/2012, opracowany w ramach projektu „Wzmocnienie potencjału adaptacyjnego UWM” współfinansowanego przez UE w ramach EFS.

Tabela nr 1. Ocena możliwości realizacji zakładanych efektów kształcenia.

Zakładane efekty kształcenia	Program i plan studiów	Kadra	Infrastruktura dydaktyczna/ biblioteka	Działalność naukowa	Działalność międzynarodowa	Organizacja kształcenia
wiedza	+/-		+	+	-	+
umiejętności	+/-		+	+	-	+
kompetencje społeczne	+/-		+	+	-	+

- + - pozwala na pełne osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia
- +/- - budzi zastrzeżenia - pozwala na częściowe osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia
- - nie pozwala na osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia

Ocena końcowa 8 kryterium ogólnego³ w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

- 1) Jednostka posiada przejrzystą strukturę zarządzania kierunkiem studiów oraz dokonuje systematycznej, kompleksowej oceny efektów kształcenia
- 2) W procesie zapewniania jakości i budowy kultury jakości uczestniczą pracownicy, studenci, absolwenci oraz inni interesariusze zewnętrzni

9. Podsumowanie

Tabela nr 2 Ocena spełnienia kryteriów oceny programowej

L.p.	Kryterium	Stopień spełnienia kryterium				
		wyróżniająco	w pełni	znacząco	częściowo	niedostatecznie
1	koncepcja rozwoju kierunku		X			
2	cele i efekty kształcenia oraz system ich weryfikacji		X			
3	program studiów		X			
4	zasoby kadrowe		X			
5	infrastruktura dydaktyczna		X			
6	prowadzenie badań naukowych ²		X			

² Ocena obligatoryjna jedynie dla studiów II stopnia i jednolitych magisterskich.

7	system wsparcia studentów w procesie uczenia się		X			
8	wewnętrzny system zapewnienia jakości		X			

Koncepcja kształcenia na kierunku pielęgniarstwo jest spójna z misją uczelni. Przyjęta koncepcja znajduje potwierdzenie w opracowanych programach kształcenia, w którym zawarto treści wskazujące na dostosowanie tych programów do potrzeb regionu województwa ze szczególnym zwróceniem uwagi na makroregion Warmii i Mazur. W procesie ustalania koncepcji kształcenia uczestniczą interesariusze wewnętrzni - nauczycieli akademicki i studenci, którzy są zaangażowani w prace programowe i doskonalenie procesu dydaktycznego. W przyjętej koncepcji kształcenia uwzględniono udział interesariuszy zewnętrznych tj. przedstawiciele zakładów opieki zdrowotnej, samorządu zawodowego i towarzystw naukowych. Zakładane przez jednostkę efekty kształcenia są zgodne z wymogami KRK oraz koncepcją rozwoju kierunku; a zakładane efekty kształcenia uwzględniają oczekiwania rynku pracy.

Czas trwania kształcenia na studiach stacjonarnych pierwszego i drugiego stopnia na kierunku pielęgniarstwo jest zgodny z aktualnie obowiązującymi standardami kształcenia, na studiach niestacjonarnych pierwszego stopnia tzw. pomostowych jest zgodny z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia w sprawie szczegółowych warunków prowadzenia studiów dla pielęgniarzek i położnych, które posiadają świadectwo dojrzałości i ukończyły liceum medyczne lub szkołę policealną albo szkołę pomaturalną kształcąca w zawodzie pielęgniarki i położnej oraz obowiązującymi standardami. Program kształcenia umożliwia osiągnięcie określonych celów oraz ogólnych i szczegółowych efektów kształcenia, ponieważ treści kształcenia i czas trwania zajęć zostały prawidłowo dobrane w celu osiągnięcia efektów kształcenia określonych dla każdego z przedmiotów. Nakład pracy studenta formalnie jest oszacowany prawidłowo i jest zgodny z obowiązującymi przepisami prawa, weryfikacja nakładu pracy studenta w przedstawionym programie nie budzi wątpliwości. Zakładane efekty kształcenia, treści programowe, formy i metody kształcenia nie zawsze jednak tworzą spójną całość. W sylabusach niektórych przedmiotów wskazane treści są bardzo ogólnikowe i nie w pełni odpowiadają zakładanym celom i efektom kształcenia dla kierunku pielęgniarstwo wskazanym w obowiązujących aktualnie przepisach prawa.

Liczba pracowników naukowo-dydaktycznych i struktura ich kwalifikacji umożliwia osiągnięcie założonych celów kształcenia i efektów realizacji danego programu. dorobek naukowy i kwalifikacje dydaktyczne kadry, zwłaszcza tworzącej minimum kadrowe, są adekwatne do realizowanego programu i zakładanych efektów kształcenia. Uczelnia zapewnia bazę materialną, niezbędną do osiągnięcia końcowych efektów kształcenia na ocenianym kierunku studiów. Uczelnia oferuje dla kierunku pielęgniarstwa bogatą bazę dla badań naukowych. Pozwala to prowadzenie badań o charakterze epidemiologicznym, skierowanych na ocenę środowiska pod względem zdrowotności oraz profilaktyki zdrowotnej. Zasady i procedury rekrutacji studentów są przejrzyste i zapewniają właściwą selekcję kandydatów na oceniany kierunek studiów. System opieki dydaktycznej, naukowej i materialnej funkcjonuje w sposób prawidłowy. W opinii studentów grupy laboratoryjne i na zajęciach praktycznych mogłyby być mniej liczne. Mniejsza liczba osób umożliwiłaby zdobycie lepszych umiejętności praktycznych, koniecznych do wykonywania zawodu pielęgniarki. Jednostka

posiada przejrzystą strukturę zarządzania kierunkiem studiów oraz dokonuje systematycznej, kompleksowej oceny efektów kształcenia, a w procesie zapewniania jakości i budowy kultury jakości uczestniczą pracownicy, studenci, absolwenci oraz inni interesariusze zewnętrzni.

Należy dokonać korekty sylabusów niektórych przedmiotów, gdyż treści zamieszczone tam treści są bardzo ogólnikowe i nie w pełni odpowiadają zakładanym celom i efektem kształcenia dla kierunku pielęgniarstwo wskazanym w obowiązujących aktualnie przepisach prawa.

Należy rozważyć zmniejszenie liczby studentów w grupach laboratoryjnych i na zajęciach praktycznych w celu uzyskania lepszych umiejętności praktycznych, koniecznych do wykonywania zawodu pielęgniarstwa.

Przewodniczący Zespołu oceniającego:

Prof. dr hab. Józef Kobos